

മനോരമ വികേതൻ

അമ്മ
നമ്മൾ
ഒന്നി

ගස්ලබ් ගස් දෙක

මහේන්ද්‍ර විජේකෝන්

බ්‍රිටිෂ් ඔරියන්ටල් සීල්

ප්‍රකාශකයාගේ නම

මහේන්ද්‍ර විජේසේන

මහා විද්‍යාඥ

ISBN 955 - 98068 - 0 - 7

ප්‍රකාශකයාගේ නම

කියවා මේ පොත ඔබේ අදහස්

යෝජනා වර්දනා

එවතු මැන

මේ නමට

අමතරව

ඩබ්.එම්. මහේන්ද්‍ර ඩී.බී. විජේසේන

බෞද්ධ විද්‍යාඥ

කැප්ටිව් විද්‍යාඥ

අලව්ව

දුරකථන අංකය :- 071 - 241953

හරිතාචාර්ය ජාතික

෦ - 0 - 83080 - 229 14821

හරිතාචාර්ය ජාතික
හරිතාචාර්ය ජාතික
හරිතාචාර්ය ජාතික
හරිතාචාර්ය ජාතික

හරිතාචාර්ය ජාතික
හරිතාචාර්ය ජාතික
හරිතාචාර්ය ජාතික
හරිතාචාර්ය ජාතික

829145 - 170 - 071 - 241223

පිළිම

පිළිම

මා වැදූ හැදූ

89

01.

දෙගුරුන්ටයි

13

02.

මා වැදූ

29

03.

ගුරුන්ටයි

39

04.

අම්මටයි

57

05.

අප්පට්ටිටයි

73

06.

අයිසටයි

89

කිරිඅම්මටයි

ලෙඩ්

ප්‍රාග් උපරි මේ

පිරිසැරිතය

සූර්‍ය මේ

පිරිසැරිතය

පිරිසැරිතය

පිරිසැරිතය

පිරිසැරිතය

පිරිසැරිතය

පටුන

පිටු

01. ගස්ලබු ගස් දෙක 13
02. නොමළ ශ්‍රේමය 29
03. කනාස බිල්ල 39
04. අනාටයෝ 57
05. නොනැටිම් 73
06. ගම්මැද්ද 89

08

13

25

38

51

73

83

සමාජ සේවක

සමාජ සේවක

සමාජ සේවක

සමාජ සේවක

සමාජ සේවක

සමාජ සේවක

10

05

03

04

02

06

කියවන්නට ලබා,

විද්‍යාව

ලාංඡන සමාජයේ ප්‍රගුණාධිපතියා කළමනාකරු වන්නේ එයාය. එසේ ම සරම්භයේ සමාජයේ ස්වාමි පුරුෂයා වනු බේරුමෙන් දෙවියන් වශයෙන් නියෝජනය වේ. මේ හේතු කොට ගැනැණිය නම් ජීවිතය පවත්වා ගැනීමට බොහෝ උත්සාහයක් ගනී. වැන්දඹු බාවිය, වීදු ගැනැණිය හා දික්කසාදයට දුටු සමාජයේ කාන්තාවන් බොහෝ සේ බීය දක්වන ලද ප්‍රතිචාරයක් කිහිපයකි. එය සමාජයෙන් කොන් වීමට හේතු වාදකයන් සපයන්නක් ලෙස පිළිගැනේ. එහෙයින් සෑම දුක් කන්දොවින් ඉවසා දො ගෙන සම් පවුල් ජීවිතය ඉදිරියට ගෙන යෑමට ගැනැණිය හොඳක්කා උත්සාහයක් නොමැත. පළමු කෙටි කථාව වන "ගස්ලවු ගස් දෙක" යන්නෙන් මෙම තේමාව ඉදිරිපත් කරන්නට මම උත්සාහ කළෙමි.

හොමල ද්‍රෝමය නම් කෙටි කථාව තුළින් ලාංකීය ජනවාර්ගිකත්වයත්, ආචාර්යයත් ඒ තුළින් ගිලහන්නා කැණ මිනිසුන් අතර දරුවන් නඩත්තුව ද මෙහි මා ඉදිරිපත් කරමිම දැක්වූක විශේෂී. විශේෂයෙන්ම වෙළෙඳා නූතන සංරක්ෂණ ජීවිතයට පුද්ගලිකත්වය එක ම පිහිට ගනී. ලොකු මිනිස්වරුන්ගේ සුචරිත ගුණවලට ජීවත් බොල සැත විදින්නේ යම් යම් ගැමි පවුලකින් ආදරය, ශ්‍රේමය, සහෝදරත්වය, සියලු දේම සුදුසුයට බිඳිවේ. සමාජවාදය කියා ගෙදරට ගතවාදය හෙත්තා වූ මිනිසා මුළු කලක බැවලුනම් පුරවැසිත් ගතවාදී වාර්තයක් සමාජ වාදයෙන්

මිනිසුන් මුලා කොට යුද්ධයට අනෙක විධි විසඳුම් දේ එහෙත් අවාසනාවකට යුද්ධය තවමත් අවසානයක් නැත.

දිය බොන්නා, කැඳ බොන්නාටත්, කැඳ බොන්නා බත් කන්නාටත් වෙරට කිරීම සත්‍යයකි. ආදරයටත් ප්‍රේමයටත් මේ වෙරය අරමයක් නොවී තමාට ලබා ගත නොහැකි තැනැත්තියක් කෙසේ හෝ ලබා ගෙන මල සිහි වීසිකරන්නට තරම් අද සමාජයේ මිනිසුන් තිරිසන් වී ඇත. තමාට ලබා ගත නොහැකි වූ තරුණිය හිමිණය මුඩාවෙන් ගිලගන්නා තරුණයෙකු අමත ක්‍රියාවක් “කනහා බිල්ල “ කෙටි කරුවෙන් මම ඉදිරිපත් කරමි. එමෙන් ම ලාංකිය සමාජයේ මිනිසුන් බලලුන්, බල්ලන් ලෙස මරා දමන සමයක මනුෂ්‍යත්වය, සහෝදරත්වය වැනසී වැලලී යන්නේ මමත්වය මිනිසාට ආරෝපණය වීම තුළ නිසාය. මේ සියල්ල එක්කොට ලංකාවේ හිමිණ සමය මම “කනහා බිල්ල “ කෙටි කරුවට අත්තර්ගත කළෙමි.

විවාහයේ දී පුද්ගලයා ජාතිය, ජනමය, මූලිකස්ථානය ලා සැලකීම දකුණු ආසියානු සම්ප්‍රදායකි. යුද්ධයත් සමඟ අනාථ වන දරුවාට පවුලක් ලාංකිය සෞඥදායුවාගේ එම පවුලේ තරුණිය සමඟ අරමන ප්‍රේමයත් “අනාථයෝ “ කෙටි කරුවා තුළ දක්නට ලැබේ. සෞඥදායුවා යන්නාට බාහිර පුද්ගලයන් හෙලන්නා වූ විටට ඇසක් මවුන්ගේ ජීවිතය, ආදරය, බිල්ලට දී සැනසෙන පාලකයින්ගේ දිනෙන් දින යුද්ධය ආවේණික සැනසීම සොයති. එක් අතකින් සම්ප්‍රදායක්, අනිත් අතින් යුද්ධයත් මැද වසන්ත නම් හමුදා නායකයෙකුගේ ම යොවුන් අතර ආදරය සම්ප්‍රදාය

වෙනුවෙන් හිඟ පුද කෙරේ. හදි නම් තරුණිය මුළු ජීවිතය ම, දෙමාපිය ආදරය, සොයුරන් සියල්ලම යුද්ධයට පුරා කරයි. එය ලංකාවට සදාකාලික තිලිණයකි.

ගම්මානයට, නගරය සංක්‍රමණය වීමත් ඒ තුළින් විදිම් හා ඇද ගැනීම් නාහරකරණය තුළ සිදුවීම සම්මතයකි. නාහරකරණයත් සමඟ මිනිසාගේ සිතුවම් ඇඳුම් ඇඳුම්, සංස්කෘතික අගනා කම් විනාශ වේ. මේ විනාශයත් සමඟ වැඩිහිටියන් සැලකීමේ ගුණාංගය ද සමාජයෙන් ඉවත් වේ. ඒ තුළින් දෙමාපියන්ට තරම් පරානුගත හැඩගැස්වීමට නොහැකි වූ කළ දෙමාපියන් වැඩිහිටි නිවාසයට හැරදීම, වැඩිහිටි නිවාසයට යන්නට සිදුවීම අද සමාජයේ බහුල සිදුවීම්කි. දෙමාපියන් තම මව්පිය, පියා කළ දේම මවුන්ගේ දරුවන් තමන්ගේ දෙමාපියන්ට ඒ ආකාරයෙන් සැලකීම පුරුද්දකි. දෙමාපියන්ගේ ආදරය යන ලමා මනස ගොඩනැගීම යහපතකි. එහෙයින් තම අත්තා, කිරිපිම්මාවැඩිහිටි නිවාසයක සිටිය යුතු නම් තම මව පියා ද එසේ විය යුතු යැයි උපකල්පනය කරයි. මවුන් එසේ සිතන විට මවුන්ගේ දරුවන් ද එහි අනුගාමිකයන් වේ. මේ අයුරින් මේ නොහැටිත්ම “නොනැටිත්ම “ කෙටි කරුවන් මම ඉදිරිපත් කිරීමට ඉස්කාන කළෙමි.

කාක්ෂණික දිසුණුවක් සමඟ ගම යන විටකයත් ගම්මානයත් තුළ පවත්නා ගැමි විතරක් උස සංස්කෘතික අගයන් ද දිනෙන් දින ම හැකි වී යාම අද අපට දක්නට ලැබේ. ගැමි තරුණයන් ගම්මානයෙන් මිබිබට ගොස් නගරයේ රැකියාවක් ලබා ගැනීමත් සමඟ මවුන් ගැමි සම්ප්‍රදායෙන් ඉවත් වී නාහරකරණ සංස්කෘතියට ඇතුළත් වේ. සංකර

වූ නාගරිකරණයෙන් කාන්තාවන් ගම්මානයට පැමිණේ. එහෙත් තවත් පැත්තකින් තම ගැමියන්ගේ උරුම ගොවිකම තුළින් තම සංස්කෘතික අංශයන් උරුමකම් කියමින් ජීවත් වන කොට්ඨාශයක් දක්නට ලැබේ. ලොකු අයියා හා මිද්ද අයියා යන්නෙන් මා එය ඉදිරිපත් කරන්නා උත්සාහ වීමි. එමෙන් ම දඩයම ගම්මානයේ විනෝදයක් වන සේ ම නගරයට සමාර්ථශල්‍ය විනෝදය සපයයි. ගැමි සම්ප්‍රදායෙන් බැහැර වන්නා වූ මෙම සත්ව කාතනය කෙසේ ජිලිකුල් කරන්නේ ද? එමෙන් ම ගැමියන් යනු අභියසක හදවතකින් ජීවත් වන සංවේදී මිනිසුන් කොට්ඨාශයක් ලෙසත් ඔවුන්ගේ මේ අභියසකත්වයත් අතර තෙරපෙන නොදුටු ලෝකයක් වන සුචිකල් මන්දිර සිහිනයක් මවා ගෙන ජීවිතයත් ගත කරයි. එහෙත් එහි සත්‍ය අසත්‍යතාවය දකින්නේ ම අද මෙකී ගැමි සමාජය පවතින ගම්මානයක් නැත. ඊ සියල්ල රූප පෙට්ටියෙන් නැවත ගලා එන්නේ ගම්මානයකටම ය. ගම්මානය කොන්ක්‍රීට් වනයක් වී ඇත. ගම්මානයේ ජීවත් වූවන්ට ගම්මානය තවත් ගම්මානයක් නොවේ. නගරයක් යැයි පවසන්නට මම “ගම්මැද්ද” කෙටි කථාව නිර්මාණය කළෙමි.

මිබේ මණුසින් මෙම කෙටි කථා සාහසය විමසා බලා මගේ දැකීමට එක්වීම හෝ විරසක වීම ඔබට හානි ය.

ගස්ලබු ගස් දෙක

වැට කඩුල්ල ලඟ අතගේ ගේ පැත්තට වන්නට ඇත්තේ ගස්ලබු ගස් දෙකකි. සාන්තමට මේ ගස් දෙක උඩට වැටී ඇති මලහිරුගේ ජායාව සැමදා කන්තෝරුවෙන් වැඩ ඇර ගෙදර එන විට මට දක්නට ලැබේ. මේ ගස්ලබු පැල දෙක දකින විට මට සිහිවන්නේ මගේ විවාහයයි.

මා අතැහිලි බැන්නේ මට අවුරුදු විස්සක් වී තිබිය දී ය. නමින් මගේ බිරිය නිමිමිය. එහෙත් ඇය මට ප්‍රථම වරට හමුවූයේ කොතැනදැයි හරිතව ම මට නිව්ටියක් නැත. මන්ද අප සැමදා බස්ටියෙකුත් හමු වූ නිසායැයි මම සිතමි. නිමිමි මා හා විවාහ ගිවිස ගැනීමට කැමති වූයේ ඇයි දැයි මා දන්නේ නැත. මම එතරම් රූප සම්පත්තියෙන් යුත් තරුණයෙක් නොවෙමි. කුරුලු ඇටිතිවලින් ගහන වූ මගේ මුහුණ කථා පැතැ වූ කුරුලු පැල්ලම්වලින් අඩුවක් නොවී තිබිණ. ඇත්තෙන් ම ඇය නමි අපුරු රූප ස්වභාවයෙන් තිබූ කතයි. මා හා ඇය සසඳන කළ එතරම් සමාන කමක් දක්නට තිබුණේ නැත. කෙසේ වෙතත් මට ගස්ලබු පැල ලැබුණේ අතගේ මඩුසමයෙන් පසු ඇගේ මතගෙදර ගොස් එන විට මගේ නැන්දම්මාගෙන් ලැබුණු තැන්ගක් වශයෙනි. මම ගස්ලබු පැලය සතුටින් හාර ගතීමි. ගස්ලබු පැලය මගෙ නෙත ගැටෙන මානසේ තිබෙන දැකීමටත් මට ගස්ලබු පැලයක් තිබෙන බව යන එන අයට පෙනෙන්නට අවැසි වූ නිසා ම මම එය කඩුල්ල අසල ගේ පැත්තට වන්නට සිටි වූයෙමි.

මම ගස්ලබු පැලය සිටුවා එයට ගොදින් සාත්තු කිරීමට කිසිවිටකත් අමතක නොකළෙමි. උදෑසන මා හට රාජකාරියට යෑමට

අවශ්‍ය නිසාත් දහවල් කාලයේ ගසට සාත්තු කිරීම විනිවිදත් නිසාත් ඇදිරි වැටෙන ජාමේ ගසට වතුර දමා වත්තම් කිරීමට මම කිසිසේත් අමතක නොකළෙමි. මා සමහර විට රාජකාරි අවසන් වී නිවසට එන විට උදෑසන සිට කිසිදු වාත්තුවක් නැතිව මැලවී ගොස් තිබෙන ගස දකින විට මට අනුකම්පාවක් ද ඇති විය. වතුර දමන්නට පෙර අතුරිතිලි අල්ලා ඒ මේ අත සොලවා මගේ අතේ ඇතිලි ගසේ සිතිදු කොළ අතරින් යවා ගස ඒ මේ අත ඇඹරෙමින් දහලන අයුරු බලා මම සතුටු වූයෙමි. නිමිමි එයට වැඩි කැමැත්තක් නොදැක්වූවි ද මගේ පෙරැත්ත නිසාමත්, ඇයට තිබුණේ මා කරන දෙයට ඉඩ දීමක් පමණක් නිසාත් අකමැත්තෙන් වුවද ඇය සැම විට මව් අවනත විය. දින සති ගෙවී මාස ගණන් ගත වී ගියද ගසේ ගෙඩි හටගන්නා බවක් නම් දක්නට නොලැබිණි. ගස සරුවට වැටී තිබුණු නිසාම හටස් යාමයේ මෙන්ම නිවාඩු දිනවල ද ඒ වෙනුවෙන් ම නිවාඩු දැමූ දිනයන්හි ගස අසලට වී ඉඳගෙන සිටීමට හෝ එයට සාත්තු කිරීම වතුර දැමීම කළද කිසිදු ප්‍රතිඵලයක් මට නොලැබිණි. ගසට සාත්තුව වැඩි නිසාදෝ ගස්ලබු ගසට රෝගයක් වැළඳුණි.

මේ කාලයේ ම මගේ බිරිඳ ද රෝගාතුර විය. ඇ රෝගල් ගත වීමට කිසිදු කැමැත්තක් දැක්වූයේ නැත. මා රැකියාවට යන නිසාත් නිමිමිට ලෙඩ සැදි ඇති නිසාත් ඇගේ නැගණිය අපේ නිවසට පැමිණියේ නිමිමිට සාත්තු කිරීමටත් මා හට ආහාර උයා පිනා දීමට මවුන් ගේ මවගේ අනුමැතිය පිටීමය. නැගණිය ඒ වන විට පාසල් අධ්‍යාපනය අවසන් කොට තිබිණි. ඇය නමින් ශිෂ්‍යවේ වුවා ය. ශිෂ්‍යවේ අපේ නිවසට පැමිණෙන විට ඇය අත අළුත් ගස්ලබු පැලයක් එවීමට ඇගේ මව අමතන කාර නොතිබිණි. අළුත් ගස්ලබු පැලය ගැන මට නොයෙක් දේ

සිතූනි. එහෙත් ඒ ගැන මම කිසිවිටකත් විශේෂත්වයක් නොදක්වන්නට වගබලා ගතිමි. එසේ ඒ පිළිබඳව බිරිඳට කිසිදු සැකයක් නොදැනෙන්නට මම හැසුරුනෙමි. කෙසේ වෙතත් ඒ පිළිබඳව කිසියම් ජායාවක් වනසේ ඒ මේ අත සත්මන් කළ බව නම් සැබැවම ය. දැන් මම කිසි දිනක මුලින් ගෙනා ගස්ලබු පැලයට සාත්තු නොකරමි. නිමිමිගේ නැගණිය නම් ඇය ගෙනා ගස්ලබු පැලය සිටුවා තනිවම එයට සාත්තු කරන තඩ ඉඳහිට මට හටස්වරුවේ ඇසුණි. විවික මට ද ශිෂ්‍යවේ ඒ සඳහා උදව් කිරීමට සිත් දුන් නමුදු මම එය අපහසුවෙන් මැඩ ගතිමි.

“මට හිතෙනවා මේ ලොකු ගස්ලබු පැළේ දැන් ගලවලා දාන්න” දිනක් මම බිරිඳට ඇසෙන්නට පැවසුවෙමි.

“මේ ඔයාගේ කැමැත්තෙන්මයි ඉස්සෙල්ලාම ඔයා අම්මාගෙන් ඔය පැළේ ඉල්ලා ගෙන ආවේ. තව ටික දවසකින් සමහර විට ගෙඩිත් හැඳෙයි. එහෙම නැතත් ඕක ගලවලා දාන්න ඕන නැ. ඉබේට ම මැරිලා යනකන් ඔහේ තිබිවිට දෙන්න”

ඉස්තෝප්පුවේ මහ දොරේ උච්චස්සට තේත්තු වී අතය දෙස බලා ගෙන එසේ පවසා අවසානයේ ඉස්තෝප්පුවේ සැප පුටුවේ වාඩි වී සිටී මා දෙස රවා බැලුවා ය.

“ගෙඩි නැති ගසක් ගේ දොරකඩ තිබ්බාම ගේත් එක්ක පාලුයි. මම ඇහපතට නොදැනි පැවසුවෙමි. ”

ඇය කිසිත් නොදොඩා ඇගේ සුදුරු ගෙල ගැස්සා හිස අත් ඇතට හරවා ගෙන නිවස ඇතුළට ගියා ය.

පොඩි ගස්ලඬු පැලය නම් සැබවින් ම ලස්සන ය. සිටුවා මාස මාස කිහිපයක් ගතවන්නට පෙර ගස වැඩි ඇති අන්දම පුදුම වලවන සුළු ය. දැන් මෙතෙම නම් මා සිටවූ පැලයේ තරමට එන විට කොහොමට දැයි මට ම සිතා ගත නොහැකි ය. එහෙත් මා කුඩා ගස්ලඬු පැලයට සාත්තු කිරීමට හෝ ඊ සමීපයට යනවාට නිමිමිගේ නම් කිසිදු පැහැදීමක් තිබුණේ නැත.

මගේ බිරිඳගේ නැගණිය සැබවින් ම නිමිමිට වඩා වෙනස් ය. කඩිසරය. පිරිපුන් දේහයක් ඇයට තිබුණු අතර දේහය හා එකට බැඳී රූපය නම් ඉටියෙන් තනන ලද්දක් සේමය. එසේ නොමැති නම් ඇය කිරි ගරුබෙන් තනන ලද ජීවය ඇති ගැහැණියක් සේය. මගේ නෙත ඇය දෙස දහස් වර ඇඳි හිස බව නම් අවංක සත්‍යයකි. එහෙත් එය සකෝදර ප්‍රේමයක් ද නොමැති නම් වෙනත් ප්‍රේමයක් ද යන්න කිවැරදිව පැවසීම මට අසීරු කරුණකි. කෙසේ වෙතත් ගස්ලඬු පැලය මා හා වැලක් සේ වෙලි යන්නට වුවමනාවක් තිබුණ ද මා පසුපස සිටි මගේ බිරිය විසින් ඊ වල් වැල, වල් වැල්, කඩා දමා පිරිසිදු කිරීම නොකඩවා කළ අතර ඊ දෙස ඇ ඇස ගසා ගෙන සිටීමට අමතක නො කළා ය.

“මට හිතෙනවා මේ පොඩි ගස්ලඬු ගහේ ගෙඩි ඉතිරිලා තරක් වෙන්ත කලියෙන් කාට හරි දීලා දාන්න.”

“ගෙඩි නාවත් එක ගෙදරකට එක ගහක් තිබීමාම නොදවෝම ඇති”

“අතින් එක ගස් දෙකක් තියාගෙන තනියම සාත්තු සාප්පයමි කරන්න අමාරුයි ඕයාට”

මා පුවත් පතක් බලමින් සිටින විට නිමිමිගේ සුදුරු ස්වාභාව වූ මග දොරේ උවවස්සට හේත්තු වී පැවසීය. මගේ හඳු හැඟෙන්නට විය. මම ඊ බව නිමිමිට නොපෙන්වුනෙමි.

මා සැම මොහොතක ම බලා සිටියේ පොඩි ගස්ලඬු පැලයේ ගෙඩිවල රස බැලීමට ය.

“තාම ගහ ලපටියි මෝරලා නෑ දැමිම ම කාටහරි දුන්නොත් අපරාදෙ අමු ගැටවලින් අවිචාරු දායි”

“කිරිපරාදෙ ගහ නාස්ති වෙනවා අපිට දෙයකුත් නෑ හිටවන මිනිහට දෙයකුත් නෑ”

මා පුවත් පතෙන් මුහුණ වසා ගෙන ඇයට පැවසුවෙමි. නිමිමි කිසිවක් කීවේ නැත.

“ මට මේ ලොකු ගස්ලකු වැළේ දිනා බලා ගෙන ඉඳලා දැන් මට එපා වෙලා මල් පිතරයි ”

“ එක ගෙඩියක් අහලකටත් නෑ ”

“ අපරාදෙ මම ඉල්ලලා අර ගෙන ආවේ මට හිතෙනවා ඔයාලත් එක්කම ගමේ ගිහිල්ලා අම්මට මේක කියන්න ”

මම එසේ පැවසුවේ ඇයි නංගි සමහ අම්මලා බලලා ඊමට ගමේ යන අදහස මට දැන් වූ විට ය. එහෙත් පුවත්පත අතරින් යන්නම් ඇගේ වත දුටුවෙමි. නිමිමිගේ ඇස් කඳුලෙන් පිරි තිබුණි. මගේ සිත සසල විය. මැය මගේ විවාහක බිරිඳ නොවේ දැයි ප්‍රථම වරට මට සිතූනි.

“ නෑ නෑ මම නිකමට තිබේ ”

“ අනික ඔක්කොම ගමේ ගියාම කවුද ගෙදර බලාගන්න නවතින්නේ ”

“ මම ගෙදර නවතින්නම් වෙන දවසක හරි කටදාහරි දවසක මට හිමිට ගමේ ගිහින් එන්න බැරියැ මිනැවුනොත් ”

ඇය වැටෙන්නට ආ කඳුළු බිංදු අත්ලෙන් නවතා ගිහිමින් සාලය දෙසට ගොස් නොපෙනී ගියා ය.

බිරිඳත්, ශිෂ්‍යයින් සහිත අන්තර්ගත ගමේ ගියා ය. නිවසේ පැවති මුසල බවත්, පාළුවත් වටහවලින් මට කිව නොහැකි ය. මට ගස්ලකු ගස් වලට සාත්තු කළ නොහැකි වුවද ඒවා ගැන මම සැම මොහොතක ම තේරුමෙන් තේරුම සිතුවෙමි. කොතරම් මා ඒ ගැන සිතුවා ද කියතොත් මා ගස්වලට සාත්තු කරනවා යැයි, වතුර වත්කරනවා යැයි සිතා සිටිනෙන් දකුණු අතින් වතුර කෝප්පයක් ගෙන ඇඳේ හලා ගෙන තිබුණි. එය මට වැටහුනේ මෙවිටයේ වතුර සිරාව ඇති පැල්ලම් උදෑසන දුටු විට දී ය. මට තනිවම සිනහු පහළ විය. සෙනසුරාදා හා ඉරිදා දින දෙක ගත කළේ ඉතා අපහසුවෙනි.

සඳුදා කන්තෝරුවෙන් වරුවක නිවාඩුවක් දමා කලින් ම ගෙදර ආවෙමි. ඇහපත සෝදා ගෙන ඉස්තෝප්පුවේ සැර පුටුවේ වාඩි වී කඩුල්ල දෙස නෙත් යොමා සිටියේ නැගණියත්, නිමිමිගේ දැන් එතැයි, දැන් එතැයි යන බලාපොරොත්තුවෙනි. යන්නමින් ඇඳිරි වැටී ගෙන එද්දි නිමිමිගේ ජායාව ගම්පහා පාරේ ඇඳි එන අයුරු මම දුටිමි. මා ඉඳිද ගැසුවා සේ නැගිටිමි. ඒ නැගණියගේ වායාව මා දැසට අසු නොවූ නිසාවෙනි. එහෙත් කඩුල්ල ලහට නිමිමි පැමිණෙන විට ඇයට මුවා වී ශිෂ්‍යයින් ද පැමිණීම ගැන මම යථී සිතියන් සතුටු වූයෙමි. ඔවුන් ඉඳිරියට යන්නට මගේ සිත ඉඩ නොදුන්නට බිරිඳත් ගමන්මට අතින් කටින් වල්ලාගෙන ගමන් විඩාවෙන් ගෙමිබත් ව නිවසට ලඟා වෙද්දි විවාහක ස්වාමියකු සැර පුටුවකට බරදි සිටීම සම්මතයක් නොවේ යැයි මට

වැටහුණි. නිමිමිත්, සොහොයුරියත් නිවසට ළඟා වන විට දෙදෙනාගේ අත වූ එක බැගය බැගින් මම මගේ අතට හුවමාරු කර ගත්තෙමි.

“අම්මාට කීවාද ගස්ලබු පැළේ ගැන” මම ඇසුවෙමි.

නිමිමි අතේ වූ අනෙක් බැගය නැගණිය අතට ඇය දී තිබිණි. නැගණිය එය ගෙන නිවස ඇතුළට ගියා ය. නිමිමි එක් අතකින් සාර්පොටේ කොනකින් දහඩිය නිවා දැමීමට ගෙල දෙසට පවත් සැලුවා ය.

“අම්මා ඔයාටයි දුන්නෙ, ඔයා තමයි ඒක බලෙන් ම ඉල්ලා ගත්තේ” “ඉතින් ඒක ඔයාට දුන්නට පස්සෙ, ඒක ඔයා ගත්තට පස්සෙ ඒක ඔයාගෙ ”

කෙලින් කරගත් ගිඩින් යුතුව ඇය එසේ පැවසුවද ඒ හඬ තුළ කිසියම් ගරාවැටෙන බොද වී යන සිතුවම්ක සේයාවෙන් මම යන්තමට දුටිමි.

“මම කියන්නද ගමට ගිහිල්ල ” මම පැවසුවෙමි.

ඇය එකවරම සාර් පොට බිම අත හැරියේ ය. නැවත සාර් පොට දකුණු අතින් ගෙන දකුණු ඉන පැත්තෙන් කරකවා ටම් ඉනේ බදින පරිදි අස්සේ රඳවා මා දෙස රවා බලා කිසියෙක් නොදොඩා දෙපසේ රඳවා සිටි

සෙරෙස්සු කුට්ටම අතට ගෙන එහි වැලි යන්නට ඉස්තෝර්වට ඇතුළු වන පඩිපෙළේ වේගයෙන් ගසා ඇය නිවසට ගොඩ වැදුණා ය.

“මම පිරිමියෙක් යෝදියේ ” කියා කැ ගසා කියන්නට මට සිත් වුවද මම සියල්ල ඉවසා ගෙන සිටියෙමි. නැගණිය විසින් මට ඒ මොහොතේ ම උණු කහට කෝප්පයක් ගෙනත් දුන්නා ය. මගේ මනස නැවතත් යථා තත්ත්වයට පත් වූවා ය. මම මනස නිහඩ කළෙමි. මා අත වූ ගමන් මඵ දෙක නැවතත් ඒ මොහොතේ ම නැගණිය අතට දුන්නෙමි. තේ කෝප්පය ගෙනඉස්තෝර්වටේ සැප පුටුවේ අසුන් ගෙන උගුරෙන් උගුර එහි රස වින්දෙමි. මගේ සිතට දහසකුත් අදහස් ගලා ආවේ ය. එහෙත් ඒවා කිසි වැද ගැමීමට ඇති ඒවා නොවී ය. රාත්‍රියේ මම ආහාර ගත්තේ අවසිහියෙනි. රාත්‍රියේ මම නිමිමි සමඟ ශිරෝමි සමඟ කවා නොකළෙමි. රාත්‍රි ආහාරයෙන් පසු නැවත සැප පුටුවට ගොස් අසුන් ගනිමි. වෙනදාට ඒ පුටුවේ දී දැනෙන සැපයක් මගේ ගතට ළඟා වූයේ නැත. සාලේ මැද ඇති රෝම ඉලක්කම් ඔරලෝසුවේ දහයේ කනිසම හැඩවෙද්දී මට එය වෙනදා ගෙනදුන් ප්‍රීතියක් ඇති නොවූ අතර එය මට මහා කන්දොස් කිරියාවක් විය. පසුදා කන්තෝරුවට යා යුතු නිසා මම මහ දොර වසා නිදන කාමරයට ගියෙමි.

වෙනදා කන්තෝරුවෙන් නිවසට ආ විට නොවරදවා ම මා ලිඳු ලහින් ඔළුවේ නාන අතර නින්දට පෙර නොවරදවා ම උණු වතුරෙන් මුණ කට යෝදා නින්දට ගියෙමි. එහෙත් අද ඒකට ද සිත් දුන්නේ නැත. කොට්ටය ඇඳ විශලට හේත්තු කොට මම එයට හේත්තු වූයෙමි. එහෙත්

නිඳි දෙව්දුට මා අසලකට්ටත් ආවේ නැත. මම උඩ බලාගෙන උච්ඡි කැට ටිකිනෙක ගණන් කළෙමි. නැවතත් කොට්ටය පිළිවෙළකට තැබුවෙමි.

“හිස දකුණු පැත්තට හැර වුයෙමි. ”

“කොට්ටය උඩින් දකුණු අත යවා කොට්ටය උඩින් දකුණු අත යවා කොට්ටය බදා ගනිමි ”

“මුණින් අතට හැරුනෙමි ”

එතෙත් කිසිදු සහනයක් මට ලැබුණේ නැත. මම ඇදෙත් බැස කාමරයෙන් ඊ මේ අත ගසන් කළෙමි. අවසානයේ මම බිම වාඩි වී හිස දෙදනකින් තබා ගිනිමි. කැත්තෙන් නිමිමි ගෙල සිඳින සැටි, වජ්ජිකයෙන් ඇගේ හිසට කොටන සැටි උදැල්ලෙන් පහර දෙන සැටි පොල් උලෙන් නිමිමිගේ පපුවට අනික සැටි මගේ මනෝලෝකය සැරිසරන්න විය. සාලය මැද ගැහැණියකගේ ඉක් බිඳින හඬින් මගේ දැහැන බිඳිනි. ඊ නිමිමිගේ හඬ බව මට අමුතුවෙන් හදුනා ගත යුතු දෙයක් නො වේ. මම නැගිට දෙඅත්වලින් සරමේ පිටුපස රැඳී ඇති වැලි කැට පිස දමා දොර ඇරගෙන සාලයට ගියෙමි. නිමිමි පරණ කවිවිටියේ හිස හොවා ගෙන ඉක් හසමින් සිටියේ ය. මම ඇස අසලින් වාඩි වී මගේ ඇතිලි ඇගේ හිස කෙස් අතරින් යවා හිස යෙනෙහසින් පිරි මැද්දෙමි.

“මොකද ඔයා අඩන්නේ ”

“මගෙන් මොකක් හරි වරදක් වුණාද? ”

“ඔයා අඩනවා ටිතරයි කවා කරන්නෙ නැතෙ ” මම මුදු බසින් ඇ ඇමතුවෙමි. ඇස කදුළු පිරි දෙනෙතින් යුතුව මා දෙස බැලිය. මම ඇගේ හිස ගෙන ලයට තුරුළු කර ගත්තෙමි. ඇගේ කදුළු උණුසුම මගේ හදට දැනෙන විට මගේ සිතට දැනුනේ

මෙය මිථ්‍යා බන්ධනයකි. මගේ විජ්ජාවකි. අයුරුව රහසැමකි. එතෙත් මෙය උපතින් ම පිරිමින්ට හිමිව ඇති දෙයකි. මම ඇගේ හිස මගේ ලයෙන් මැත් කොට පොල්පොල් පහන දැල් වුයෙමි. නැවත කවිවිටියේ ඉඳ ගිනිමි.

“මොකද ඔයාට වෙලා තියෙන්නෙ කියන්න මට ”

“ගමේ ගිනිල්ලා මගේ කේන්දරය ගුරුන්නායෙ මාමට කියලා බැලෙව්වා.”

“මම වඳ ගැණියෙක් කියලා තියෙනවාලු කේන්දරේ”

“ඉතින් අපි මොකද කරන්නේ ” මම පිළිතුර දැනගෙන ප්‍රශ්න කළෙමි.

ඇය නැවත හඬන්නට පටන් ගත්තේ ය. සැබවින් වයට පිළිතුර ඇතේ මුට්ටන් පිට කළ නොහැකි ය. ඇයට පමණක් නො ව මිනිසුන් ඇති කිසිදු ගැහැණියෙකුට වය කළ නොහැකි ය. ඇය සිතට වෙර ගෙන කඳුළු පිසදා කට්ටිවියෙන් නැගිටිවේ ය. ඇය නැගණිය නිදා සිටී දොර අසලට ගියේ ය. ඒ මොහොතේ ඇගේ ගත තුළ වෛරයක්, ක්‍රෝධයෙන් කැ ගසුනා යකින්නියක් ඒ මේ අත දුටු බව මට දැනුණි. ඒ යකින්නිය මට කිසිදු කරදරයක් නොකරන බව සත්‍යයකි. ඒ යකින්නිය ඇගේ ගත තුළින් ඵලියට නොවන බව ද මට සත් සුදක් සේ පැහැදිළි ය. මන්ද ඇය ගැහැණියකි. මම ඇගේ ස්වාමියා වෙමි. ඇයගේ සොයුරිය නිදා සිටී කාමරයේ දොර මැත් කොට වරක් මා දෙසත් නිදා සිටී නැගණිය දෙසත් බලා ඇ මා ළඟ ආවේ ය. නිමිමි කාමරය අසලට යන විට ඇගේ සිරුරේ ලැගුම් ගත් ආවේය වී සිටී යකින්නිය ඇ මා අසලට පැමිණෙන විට පලා ගොස් තිබිණි.

ඇය මා අසලට ආවේ වැන්දඹු බිරියක් ලෙසිනි. නිමිමි මා අසලට පැමිණ දන ගසා ගත්තා ය. ඇය දැනින් මගේ හිස පහතට හරවා තළු තලය සිට ගත්තේ ය. වය මට දැනුනේ ස්වාමියා මළ බිරියක් අවසන් වරට ස්වාමියාගේ දේශයට අවසන් ගෞරවය දක්නා ලෙසකිණි. ඉන්පසු නිමිමි පිත්තල පහන කටින් නිවා ඇගේ කාමරයට ගියා ය. වෙනදා පොළතෙල් පහන නිවන්නට එතා යැයි කියා ශිරෝමිට එතා යැයි කියා ශිරෝමිට සැර දමන නිමිමි අද සියලු සම්මතයන් බිඳ දමා ඇය වීසින් ම පහන කටින් නිවා දැමිමා ය. මා අඳුරේ කාමරය තුළට වැදුනේ මාර පරාජය කළ බුදුනට වඩා සතුටකිනි.

මේ සිදුවීම සිහිනයක් නොවේ. එහෙත් ඇය නැගණියටත් මෙය පවසා තිබෙන බව සත්‍යයකි. ගැහැණු මෙසේ පිරිමින්ට පාදා පර්වාර්කාවන් වන්නේ මන්දැයි මට ප්‍රශ්නලිකාවකි. ඵදින රාත්‍රියේ නින්ද ළඟා වුයේ කෙසේ දැයි මම නොදනිමි. එහෙත් පසුදින නව දිනක් උදාවී තිබුණි. මම ඵදින කන්තෝටට නොයන්නට සිතා ගතිමි. මා ඇඳෙන් නැගිට ඉස්තෝප්පුවට යන විට නිමිමි පෙර දින ගෙනා ගමන් මල්ලන් ගෙන අවත් සාර්ගකින් සැරසී සිටියා ය. නංගි මිදුලේ පොල් ඇත්තේ රටාව දමමින් අතුගාමින් සිටියේ ය.

“ අද පොඩි පැළට සාත්තු කරන්න ” නිමිමි මම දෙස නොබලා ම කීවා ය.

“ අම්මා බනි ද දන්නේ නැ ” මම නැවත වේදිකාවට ගොඩ වුයෙමි.

නංගි බිම බලා ගත්තා ය.

“ මම අද ගමේ යනවා සහියකින් වීතර නැවතලා ඉඳලා එන්න ”

“ එතකොට මම අම්මෙ හිමින් සැරේ කියන්නමි ”

ඇය ගමන යන්නට මුල් පියවර කිහිපය තබා මිදුලට ගොස් මිදුල අමදමින් සිටී නැගණිය ඇමතුවා ය.

“ නංගි අයියා හොඳට බලාගන්න. මම එන්න ටික දවසක් යනවා ”

ශිරෝමි අතුගැම නවතා නිමිමි එසේ කියන විට කකුළේ මාටට ඇතිල්ලෙන් පොළට හඟාරන්නට විය. නිමිමි යන්නට සැරයෙන විට ශිරෝමි මවාගත් නෝක්කඩුවකින් මා දෙස බලා හිඳ ඉඳල අතහැර දමා කුස්සිය පැත්තට දිව්වා ය. මා නිමිමි ගම්පහා පාරේ නොපෙනී යන තෙක් ම මම ඉස්තෝප්පුවේ සිට බලා සිටියෙමි.

මම පොඩි ගස්ලබු පැලය අසලට පිය නැඟුවෙමි. එහි දල්ල සෙමින් පිරිමැද්දෙමි. ශිරෝමි වීසින් ගිට්ටුන් කොටනවාට ගෙඩිවලට කොටනවාට දමා තිබූ පොලිතින් උර ටික ඉරා වීසි කළෙමි.

“ ඉරන්නඩ එපා අයියා ” මා ඊවා වීසි කරනු බලා සිටි ශිරෝමි කැහැසුවා ය.

“ බලන්න උන් මේවා අවිටට පිටිවිලා කහටාට වෙලා ”

“ මම අවතෙත් පොලිතින් ගෙනත් දෙන්නමි ”

“ අතින් එක මේ කවර දාලා දැන් බැ ගෙඩි ලොකු වෙන කොට හොඳ හයිය ඊවා දමන්න මිනැ ”

ශිරෝමි මා දෙස බලා සිනාසුනා ය.

නංගි මිදුල අමදමින් සිටින නිසා ගසේ මුල වැදා තිබිණි. මම එය මගේ බතින් සරමේ කොනෙන් පිය දැමුවෙමි. සරම දෙස බලද්දි මගේ මනසට ඇදී ආවේ නිමිමිගේ රුවමය. මගේ බතින් සරම මට නිමිමි ගෙන දුන්නේ ඉරිදා පොළෙහි. එහෙත් මා ඇතිල්ලෙන් නිමිමිගේ රුව මකා දැමීමෙමි.

පැලයට යන අඩි පාරේ වැල් පැල වැටී තිබුණි. එහෙත් මම ඊවා ගලවන්නට උත්සාහ නොකළෙමි. එහෙත් ඊවා අතින් ඇත් මැත් කොට වතුර මල දැමීමට හැකි මහත් සොයා ගතිමි. මුලදි වතුර මලේ වේගයට ගස ඔරොත්තු නොදෙන්නට විය. මට එය බියක් ගෙන දුන්නේ නැත. මන්ද මා ලොකු පැලය සිටිනු මුල් දවස්වල මේ අයුරින් ම සිදු වූ නිසා ය. පසුව පොඩි පැළේ ශක්තිමත් විය. මගේ සාත්තුව ගසට හොඳට ම ප්‍රමාණවත් විය.

අහනරුවාදා මම පොළට ගියෙමි. එදින මා මිලට ගත්තේ පොඩි පැලයට අවශ්‍ය පොලිතින් අරන්, පොහොරත් පමණි. හැරෙන සැනින් මම ගෙදර ආවෙමි. සතියකට දින දෙකක් මම නොවරදවා ම නිවාඩු

ගතිමි. නිමිමි නිවසින් පිටවුයේ සති දෙකකින් ගෙදර වන පොරොන්දුව පිට ය. නමුත් ඇය නැවත නිවසට ආවේ මාස තුනක් ගත වූ තැන ය.

“ රෙජිස්ටාර් රාළහාමි ගාට්ට ගියොත් නරකද? ” නිවසට ආ විගස නිමිමි මට කීවේ ය.

ශිරෝමිත් මාත් පෝරුවට පෙර යහන්ගත වූවෝ වෙමු. එහෙත් එය ලෝකයාට රහසකි. තවත් සත් මසකින් මා පියෙකි. එහෙත් ශිරෝමි සමාජයට අනාවාරයේ නැසිරුණු ගැහැණියකි. නමුත් එය යම් දිනක් පමණි. එහෙත් ඇය සාධාරණය, නිවැරදි ය.

නිමිමි පොඩි පැලයට සාත්තු කළේ ඉතා කැමැත්තෙනි. එසේ වුවත් නිමිමිගේ මුහුණ දකින විට එහි රිච්ඡාසාධකයන් පිරි සෙනෙහසක් තිබුණු බව කිව යුතු ය. දැන් මම සර්ව සුභවාදියෙකු වෙමි. සැප පුටුවේ සැපට සැමදා වාඩිවෙමි. දහයේ කනිසම දිව්‍ය ලෝකයේ දොර විවර කරන යතුරේ හඬමෙකි. ඉදහිට නිමිමිගේ අම්මා දුන් මල් , ගස්ලබු ගසට මම සාත්තු කිරීමට අමතක නොකරමි. එහෙත් මා හට නොවැටගෙන එක දෙයක් ඇත.

මගේ බිරිඳ මෝඩ ගැහැනියක් ද ඇය සේම නැගණිය ශිරෝමි මෝඩ කතක් ද නොමැති නම් ගැහැනු සංහතියම මෝඩ සත්වයන් කොටසක් ද යන්න මම නොදනිමි. කෙසේ වුවද පිරිමියෙකු වී ඉපදීම ගැන සැම විට ම මම සතුටුවෙමි.

නොමළ ප්‍රේමය

මන්තාරම් මුහුදු තීරයේ තල් ගස් එකිනෙකට කවා කරන්නේ මිනිස් හඬක් කන නොවැකෙන නිසාවෙනි. විටින් විට සුළත් රැල්ලෙන් ගෙන එන මහ මුහුදේ රැල්ල හඬක් නැගෙන්නේ මිය ගිය සොල්දාදුවන්ගේ හා ඉස්තයන්ගේ අඳෝනාවයි. මායිමි ගම්මානයක්ට මේ ස්වභාව දහමත් සමඟ බැඳී බන්ධනය නම් අරුමයන් නො වේ. ලක්ෂ්මි සහ මහේෂ් එක් මායිමි ගම්මානයක එකට හැඳි වැඩි සිතින් ගතින් සමීප වූ ප්‍රේමණීය යුවලකි. ලක්ෂ්මි දුට්ඨ දෙමාපියන්ගේ දිගණියක් වූ අතර මහේෂ් සිංහල පවුලක තරුණයෙකි.

දිනක්,

මහේෂ් අන්න වෙඩි සද්දක් ඇහෙනවා
අපි මොකද කරන්නේ
අයියෝ ඉක්මන් කරන්න නැත්නම් ෬ අපිට මරා දායි
ලක්ෂ්මි ඔයා ගෙදර යන්න, බය වෙන්න එතා
විහිට කරන්න වෙලාවක් නෙමේ මේක
ඔයාට නං හිනා, ඔය ඔය ලහම වෙඩි
සද්දෙන් ඇහෙනවා.

මෙය ලක්ෂ්මි හා මහේෂ්ගේ ප්‍රේම අන්දමේ අවසාන දෙබස් හුවමාරුව විය. ලක්ෂ්මි සහ මහේෂ් ඉහෙහුම ලැබුවේ ගමේ පාසලේ එකම පන්තියේ ය. සිංහලයා කෙරෙහි වරද වූ ඇසක් දුට්ඨයාට තිබිය දිත් දුට්ඨයා කෙරෙහි වරද දැකක් සිංහලයාට තිබියදිත් මේ අසුර්ව ප්‍රේම වාත්තාන්තය ඇරඹිණ. දෙමාපිය විරුද්ධත්වයට මැදි වූ ජාති හේදයක්,

ආගමි හේදයක් ඔවුන්ගේ ප්‍රේමය වෙලා ගත්තේ ය. ජාතිය, කුලය, ආගම නො ව මනුෂ්‍යත්වයට හරු කළ යුතු බව සුපිරි අධ්‍යාපනයෙන් පිරි උගත් විද්වතුන්ට වඩා හොඳින් මේ දුගී දුප්පත් දෙමාපියන්ට වැටහුණේ මේ සුන්දර ප්‍රේමයට දෙපාර්ශවයේ ම ආශීර්වායක් ලබා දීමත් සමඟම ය. සිංහලයා, දමිලයා යන්න අපට හඳුනා ගත්තේ කෙසේ ද? සිරුරේ පව්ව කොටා ඇත්තේ ද? ලය මැද්දෙන් ගලා යන රක්ත වර්ණ රුධිරයේ වෙනසක් තිබේ ද? නොමැත. එහෙත් මිනිසා විසින් ආගමින්, කුලයෙන්, ජාතියෙන් මිනිසාගේ ඉතිහාසයෙන් මිනිසාගේ ම මනස දූෂණය කර ඇත.

ලක්ෂ්මී සහ මහේෂ් ජාති හේදය පරාරය කළේ ය. ආගමි හේදය පරාරය කළේ ය. පන්ති හේදය පරාර කළේ ය. මනුෂ්‍යත්වයට ජය ලබා දුන්නේ ය. එහෙත් යුද්ධය නම් වූ අමානුෂික ජාප කර්මය ඉදිරියේ මේ අතිංසක ප්‍රේමය පරාරය විය.

එක්දහස් තවසිය අනුතයේ අගෝස්තු මාසයේ මේ ගම්මානයට ප්‍රස්තවාදීන් කඩා පැත්තේ ය. මහේෂ්ගේ නිවස බිමට සමතලා විය. දෙමාපියන් හා නැගණියන් සමඟ දිවි බේරා ගැනීමට මහේෂ් වනයට ගොස් සැහවුණි. දෛවය සරදම් කළේ ය. ඔවුන්ගේ ඊරිතය ලැබුණි. ඔවුන් සංනාගතයන් විය. තැන් තැන ඇදිවතින් ඇවිද්දෝ ය. කුසට අහරක් නොමැතිව දින දවස් ගෙවී ගියේ ය. අවසානයේ මවගේ දෙකන් නැගණියගේ දෙකන් රන් බරින් නිදහස් ව නෝට්ටු කොළ කීපයක් තිබිමි මුදලාලිගෙන් මහේෂ්ට ලැබුණි. ඊ මුදලින් තම පවුලත් සමඟ ගාල්ලේ පියාගේ නැගණියගේ නිවසට පැමිණියේ ය.

ලක්ෂ්මීගේ නිවසේ පිරිවරයට කරදරයක් නොවී ය. එහෙත් ලක්ෂ්මීගේ සිතට ප්‍රස්තයන් වීම පොටන ලදී. ලක්ෂ්මී ඊ වීමේ ගිලි ගියේ ය. මහේෂ් මතකයෙන් මැකී ගියේ ය. ඇය ප්‍රස්තයන්ගේ සාමාර්ථකාවක් විය.

මහේෂ්ට නිදි ඇති රැයක් කිසිදා පහන් වූයේ නැත. පියාගේ දෙනෙත ඉදිරියේ මැටෙන්ගේ ගිනිගෙන බිමට සමතලා වූ තමාගේ නිවසේ රුපයයි. ආදරය කළ පොතපත සිතාරය සියල්ල චෛරයට අත දෙමින් මැටි මැටි පෙනෙන්නට විය. ප්‍රස්තයන් නාමයන් හඳු කන වැටෙත් ම මහේෂ් සිරුර තුළ විදුලි වේගයෙන් මාරයා නැගී එන්නේ ය.

“ මම කවද හරි උන්නෙත් පලිගන්නවා ”

“ එකෙක් හරි මරා ගෙන මැරෙනවා ”

මුදල් ගලා ගෙන එන ක්‍රමයක් නොමැති වීමත්, පුරුෂයෙක් ව ඉට්ටිමත් පවුලේ වැඩිමහලා වීමත්, සැමදා පියාගේ නැගණියගේ නිවසේ රැඳී සිටීමෙන් හිරු නොදකින අනාගතයත් මහේෂ්ගේ සිතෙහි දෝංකාරයක් විය. අවසන් නොකරන ලද අධ්‍යාපනය හේතුවෙන් පවුලක් ගෙනයන්නට තරම් මුදල් ලැබෙන රැකියාවක් මහේෂ්ට කිසිදිනක නොලැබෙන බව ඔහු සක්සුදක් සේ දකී. ළිඳට වැටුණු මිනිසා ළිං කටින් ගොඩවිය යුත්තා සේ ම මහේෂ්ගේ පවුල මත මහට බැස්ස වූ යුද්ධයෙන් ම තම දිවිය ජයගත යුතු ය. මහේෂ් නොවරදින අවසාන තුරුමිටුව දිගත්

කළේ ය. යුදහමුදාවේ සෙබලෙකු ලෙස බැඳීමට ඉල්ලුම් පත්‍රය දැමීමේ ය. යුද හමුදාවෙන් ඔහුට කැඳවීම ලැබුණි.

මටගේ දෙනෙතින් මැදියම් රැයේ ගලා ගිය කඳුව කැට ගණන මහ සමුද්‍ර පිරවීමට සමත් ය. එතෙක් මුදල් යන්තන් මනේෂ්ගේ තිරණය වැරදි බව දන්වන්නට තරම් ඇය ගතව සිතට වෙරක් නොතිබිණි. මාතෘත්වය මෙසේ මෝදු වෙද්දී මට නොමල මළ මිනියක් විය. එතෙක් ඇය මුණිවත බිත්දේ නැත. පියාගේ කුසට ගලා ගිය දහරන් කුසේ ගින්න නිව්දැයි මොහොතකට හෝ සිතිය නොහැක. මිදුලේ ඊ මේ අත ඇවිද ගිය පියාගේ දහස් ගණන් පා සටහන්වලට මැදිව ඇති ගිනියම් වූ වැලි කැට හොඳම සාක්ෂියයි. ගෙල රිදුම් දෙන තෙක් අහසේ දුටු වලාකුළු පැමිණිලිකාරයාගේ ම මරණ දණ්ඩනයට සාක්ෂියයි. නැගණිය මුසාවාදයත්, අසත්‍යයත්, ගැහැණුකමත් ආසාදාරණයෙන් එකට එක් කොට හදවතේ තැම්පත් කොට සොහොයුරා දිරිමත් කළේ ය. නැගණිය සිහිනෙන් දකින්න අමානුෂික, යුද්ධයේ, සොහොයුරාගේ මල මිනියේ ශෝකීය ගීතය දන්නේ ඇය පමණි. එතෙක් ඇය අසරණය. අනාථය, අනාගතය අඳුරු ය, හදවතින් හඬමින් ලෝකයාට සිනාසිය යුතු ය. සැපට හැදෙන තරුණියන්ට වෙර නොකළ යුතු ය. ඊර්ෂ්‍යා නොකළ යුතු ය. එවක් වූ තරුණියන් දෙය බලා සිටින විට ඇගේ දෙනෙතට නැගී එන කඳුව කුමටදෝ සාක්ෂිය. දෙමාපියන්ගේ ආශිර්වාදය හදුනිව මුඛින් නොබැහ. දෙපා වැද මනේෂ් පුත්‍රණුවෙන් පසු උතුරේ යුධ පෙරමුණට ගියේ ය.

ප්‍රස්තයන් විසින් පොවන ලද ජාතිවාදය වූ විෂ බදුන ලක්ෂ්මි පානය කළේ ය. එයින් පසු ඇය ප්‍රස්තවාදී කල්ලියට බැඳුනි. දින, සති, ගෙවී ගියේ ය. ලක්ෂ්මි එක්පසකින් ද මනේෂ් අනෙක් පසෙන් ද යුධ පෙරමුණ ගත්තේ ය. මුළු උතුරු කරය ම යුධ ගිනි දැල්ලෙන් වෙලා ගත්තේ ය. ජ්‍යෙෂ්ඨ, දයාව, කරුණාව, මෙමිත්‍රිය, ජාතිවාදී ඇදුමෙන් වසා දැමීමේ ය. ගිනි දිවී ගත් අමානුෂික යක්ෂවේෂයන් බිහි කළේ ය. කොළඹ ලොකු මහත්වරුන්ගේ දු පුතුන් මහා මාලිගා වැනි ගෙවල්වල රජ සැපෙන් නැහැවෙද්දී අනෙක් පසෙන් සමාජවාදය කියන වූත් රක්ත වර්ණයෙන් දිලියෙන කම්සයෙන් ඔපවත් ව උපාරුවට දේශනා දෙමින් උන්ගේ පුතුන් ධනවාදයේ මුල බිජයෙන් සිති කිරී බොද්දී ගමේ ගින්න මැණිකාගේ, පුංචිමැණිකාගේ, විකිරී බණ්ඩාගේ, සුදුබණ්ඩාගේ පුතුන් “ විරෝධාරං රණවිරුන් ” කියා සුදු පොස්වරයෙන් අපවත් විය. එය එපමණකට සීමා විය. රැකියාවන් නොමැතිව අසහනයෙන් සිටි තරුණයන්, සොහොයුරාගේ මරණයේ පළිගන්නට තවත් අයෙක් ද, තම පවුල ගෙනියන්නට පඩියක් සොයා ගන්නට තම පවුල ගෙනියන්නට පඩියක් සොයා ගන්නට තම සොහොයුරියන්ට, සොහොයුරන්ට දෙසියනේ කියා වේලක් බඩ පිරෙන්න බත් කටක් කවන්නට හෝ බොහෝ තරුණයන් ජාතියේ නාමයෙන් ගිනි අවිය අතට ගෙන යුධය නම් වූ මාරකටට පියමං කළේ ය. මිනිසකු හැදී වැඩී ගිනි අවියක් අත දරන්නට කොපමණ කළක් ගතවේ ද? එතෙක් එකද අත ගත් ගිනි අවියෙන් කෙසෙල් කඳක් සේ මිනිසකු බිම ගෙ “නව ගත වන්නේ නිමේෂයකි. මනුෂ්‍යත්වය වටහා ගන්නට ද භික්ෂාව නොහැකි ය. ආගම්වල දර්ශනයන් හතර විට ම දේශන කරතත් නොතරනුයේ ආගම් අනුව ජීවත් වීමටය.

විමස. ලක්ෂ්මී තම කණ්ඩායමේ මුලිකත්වය ගත්තා ය. මහේෂ බල ඇණි කණ්ඩායමක අණ දෙන නිලධාරී තනතුර ලැබිණි. යන්තමින් මහේෂ තමන්ට කියා ගෙයක් තැනුමට මේ අතරතුර අත්තිවාරම් දැමීමා ය.

සීත වැහිපොදක් කඳුවරෙන් ගණදුරක් සමහින් වැසී ගියේ ය. ඇතින් වෙඩි ඇසුණි. කඳුවරේ මහේෂ සමහම හටයෝ යුද සටනට සූදානම් වූහ. එක්නෙකා කඳුවරෙන් ඉදිරියේ වනයට ඇදුණි. යුද ගිනි බෝල මුනිස්සම් යාන්තමින් හරහකි නහමින් කනා මැදිරි එළියේ ඊ මේ අත පාවෙයි. මාරයා නිසසල ය. එහෙත් බියකරු ය.

අම්මා..... අම්මා දෙපැත්තෙන් ම වෙඩි වැදී ඇද වැටෙන තරුණ මුරින් අවසන් වදන් පෙළ ගුවනට මුසුවිය.

හමුදා තරුණයෙකු වෙඩි වැදී ඇති තම සහෝදරයෙකුට දුටු විට දෙවියනේ පැවසුවා ය.

ඉස්සරුවාදී තරුණයෙකුගේ මරණ දුටු උත්තේ ම තරුණයෙක්

අඩවනේ යැයි පැවසුවා ය. එහෙත් දෙවියෙක් අසලතාවන් පෙනෙන්නට සිටියේ නැත.

ලක්ෂ්මී එක් පැත්තකින් ඉදිරියට ඇදෙයි. අනෙක් පසින් මහේෂ ඉදිරියට යයි. වනන්තරයෙන් අනාවාර වෙඩිල්ලක් මහේෂගේ කකුලෙහි

වැදින. ගලා ගිය ලෙසින් යුද වැලිතලාව රත් පැහැවිය. එහෙත් යුද වැලිතලාව ඊ දෙමල ලේ ද සිංහල ලේ ද යන්න නොහැදින ගත්තා ය. එහෙත් සරණය. මහේෂ බිම දිගා විය. සීතට වෙරි තිබුණ ද ගතට වෙර ගෙන නැගින්නට ඔහුට නො හැකි ය. ඔහු බඩ ගා ගෙන ඉදිරියට ගියේ වෙනත් කළ හැකි කිසිවක් ඔහුට නොවූ නිසාවෙනි. යුද හඬ නිවී ගියේ ය. තම කණ්ඩායමේ සහයන් සොයා යන එක් හමුදා සෙබලෙකුට මහේෂට නෙත ගැටුණි.

සර් ඔපරේෂන් එක කලිය, යං සර්
මිනේ මට ප්‍රශ්නයක් නැ ඇතිත් අයට බලන්න.

“ සර් එහෙනං අර අතෙන්නට යන්න ”

“ මම සර්වි එකක් දාලා එනමි ”

වෙඩි හඬක් ඇසුණි. මහේෂ ළහට පැමිණි සොල්දාදුවා කෙසෙල් කඳක් මෙන් බිම වැටුණි.

“ කෝපල් ලාල්, කෝපල් ලාල් මහේෂ බිම වැහිරී සිට මි කටා කළේ ය. එමෙන් ඔහු නිහඬ ය. අයත් අයෙක් විරෝදාර සෙබලා ” නමින් තම තාරුණයෙන් තම මාතෘමිඳු අත්මාවාර කළේ ය.

යුධ භූමිය දැන් සොහොන් භූමියකි. සතෙක්, සිටුවාවෙන් පමණක් නොව කුතුඹුවෙකු හෝ නැති තරම් ය. තණ කොළ සොළවන සපත්තු අඩි හඬකට මනෙමි හිස ඔසවා ඉදිරිය බැලුවා ය. ඔහු දුටුවේ ඉදිරියට ඇදෙන ප්‍රස්තවාදී කාන්තාවන් තිදෙනෙකි. මනෙමි යාන්තමින් උඩට වැඩී තිබෙන තණ පඳුරක් දෙස බඩහාමින් යයි. කාන්තාවෝ තිදෙනා ද පියවරෙන් පියවර ඉදිරියට ඇදෙති. මාරයාත් ජවිතයත් අතර සටන ඇරඹෙණි. තවත් මීටර් දහයකට නොඅඩු දුරක් මනෙමි නා කාන්තාවන් අතර පැවතුනි. මනෙමිගේ කකුලේ වෙඩිල්ල වැදුන තැන කිරිවානා ගලක් ගැටුනි.

රිය සිංහයා සිටි තැනට පමණක් රිය සිංහයා පිටතට පැන නැගී සිටියේය.

අම්මිමා ආ මනෙමිගේ හඬ ගුවනට මුසු විය. ඒ ඇසිල්ලෙන් උරහිසෙහි ලෙලදෙමින් තිබූ ප්‍රස්ත කාන්තාවන්ගේ හිනි අවි මනෙමිගේ හිසට එල්ල විය. ගැහැණියකට අසරණව වැටී සිටින සම වයස් තරුණයෙක් මරා දැමිය හැකි ද? තරුණියට ප්‍රේමවන්තයෙක් සිටින්නේ නම් මොහු ඔහු මෙන් කොහිද මිය යන තරුණයාගේ බිරියට කුමක් වේද? දෙමාපියන් සහෝදර සහෝදරියන් ගේ කඳුවලට සතසන රස කුමක් ද?

එක් තරුණ ප්‍රස්තවාදියකුගේ හිනි අවිගෙන් මාරක හිනි උන්ධා දෙකක් පිටවිය. සිරුරු දෙකක් පොළව මත පතිත විය. මනෙමි සිහිපුන් ව ගියේ ය. එක් ප්‍රස්තවාදී තරුණියක් සොල්දාදුවකු ඔසවා ගෙන සොහොන් පිටියක් වූ යුධ පිටිය මැදින් හමුදා කඳවුර දෙස ගමන් කරයි. සන අහඬකාරය මැදින් කඳවුරේ දැන් පහන් ආලෝකයේ ප්‍රභාමත් ව විහිදී යයි. ආලෝකය අතරින් ඉදිරියට එන සොල්දාදුවක් ඔසවාගත්

ප්‍රස්ත කාන්තාව දෙස සියලු සෙබලුන් තුන්තිම්බතව බලා ගෙන සිටිති. සෙබලුන්ගේ දැන ගිනි අවියේ නොගැටිති. ලේ පිපාසිත හිනි අවිය නිදා සිටී. තුවාල වූ සෙබලුන් ගෙන යන හෙලිකෝපටර් යානය අසලට ප්‍රස්ත සෙබලිය ගමන් කොට ඒ අසල තිබූ හිලන් ඇදුක සොල්දාදුවා ව තැබී ය. මනෙමි බව කඳවුරේ සියල්ලන් ම හැදින ගෙන අවසන් ය.

ප්‍රස්තවාදී කාන්තාව මොහොතක් මනෙමි දෙස බලා සිටියා ය.

ඇයට නොදැනීම ජාතිවාදී විෂය, වස පාතයේ සැදී තිබූ රෝගය පරදා ප්‍රේමයේ දයාබර සෙනෙහසේ කඳුරු බිඳ මිනිසක සිටගත්තා ය. එහෙත් ඇ අසරණ ය. හමුදා කඳවුරේ රැදුන හොත් සිදුවන්නේ තම ජාතියට ම දෝනිවීමකි. තම ප්‍රස්තයන් නැවත එක් වුවහොත් එය ප්‍රේමයට පිළලයකි. ආදරයට ලැජ්ජාවකි. තම සොහොයුරන් වැනි තරුණියෙක් දෙදෙනෙකු මරා සොල්දාදුවෙකු බේරීම ලෝකයාට අවනම්බුවකි. කළ යුත්තේ කුමක් ද? ඇයට වැටහෙන්නේ නැත. මනෙමි නංවාගත් හෙලිකෝපටර් යානය අතස් ගැබේ කුහුඹියෙක් ව ඇතින් ඇත නොපෙනී යන තෙක් ඇය බලා සිටියා ය. අවසානයේ ඇය අවසන් තීරණය ගත්තා ය. සුන්දර අභිතයටත්, අසුන්දර වර්තමානයටත්, අග්‍රිය අනාගතයටත් ඇය පිළිතුරු සොයා ගත්තා ය. මෙතෙක් වේලා කාකි ඇඳුමේ සහවා ගෙන සිටී “ සයිනයිඩ් ” කරල ගෙන මුට්ට දමා සැපුවාය. සුදු පෙන පිටු කට දෙපසින් පෙරෙමින් හඳු යොටනයේ වමන්කාරය, ආදරය, තාරුණ්‍ය, යුද්ධය නම් වූ මාරයා විසින් හිලගත්තේ ය. යාන්තමින් හිරි පොදු වැස්සක් සමහින් සිහින් සුළං රැල්ලක් හමා ගියේ ය. එයට එරෙහි වූ මිනිතලය තම විසරු සිනාවෙන් අසම්මත ප්‍රේමයේ අනියම් බේරිය ලෙස

ලක්ෂ්මි දිසානායක

සිත්තයන් ඇල්ලීමට ඇල ඉටුට ආ කනකොක් රැකක් ඉඟිලෙන
 සුදු පෙන්නා ඉහලට නැග්ගේ ය. ඊ සුදුත් සමහින් මගේ හද පලා ගෙන
 නෙත ගැටනුයේ මීට මාස දෙකකට කලින් මා විසින් එළි පෙහෙළේ කර
 සුදු කුණු හා පිරියම් කළ මාගේ ලෙගම ඇති මාගේ ම නැගණියගේ
 සොහොන් ගැබයි. මගේ දෙනෙත මොහොතින් පියවිණි. පිය වූ දෙනත
 පසාරු කර ගෙන සොහොන්වයේ කදුළු බිඳ හමුවේ මයිලයන්ට වැටී
 ගත කිලිපොලා යමින් සෙමින් වීදැලි ගියේ ඊ කදුළු බින්දුවේ අතිතය
 නැවතත් මට පසක් කර දෙමිනි.

ගමේ පාසලෙන් මම අධ්‍යාපනය ලබන සමයේ අම්මා ගමේ පෙර
 පාසලේ ගුරුවරයන් ලෙස සේවය කළේ ය. නංගිත් මාත් මොලොට එළිය
 දකින අපේ තාත්තා කියා අයෙක් රූප මාත්‍රිකවත් සිටි බව නම් සත්‍යයකි.
 එහෙත් බහු තෝරන විසේ දී තාත්තා කවුරුන්දැයි කවුරුන් හෝ
 ඇසුවහොත් එයට පිළිතුරු දීමට නොහැකි වුවත් බාප්පා අපේ ගෙදර
 නැවතී සිටි නිසා එවන් ප්‍රශ්නයකට අප දෙදෙනා කිසි විටක මුහුණ
 දුන්නේ නැත. ඊ කාල පරිච්ඡේදයේ අපේ ගෙදර මුදල් නම් අඩුවක් නොවී
 පැවතුනි. බාප්පා කවිවේරයේ ලියන්නකු වශයෙන් සේවය කළ නිසාත්
 අම්මාගේ වැටුපත් ගෙදර ලොකු පොල්තෙල් පහන් පහක් දහයක් පමණ
 එක දිනට එළිවෙනකම් සහියක් වුවද දැල්වීමට කාසි පහම අපේ ගෙදර
 තිබිණි. බාප්පාගේ පඩි දවසදාට මට වඩා බාප්පා නංගිට ආදරය කරන
 බව මට තේරුණි. එවන් මොහොතක අම්මා බාප්පා දෙස බලා සිටී
 අයුරින් විවෙක බාප්පාට අම්මා තාත්තාට වඩා බැදී සිටින බව මට
 දැනුනි. එහෙත් ඊ බැදීම වැඩි කලක් නොපැවතුනි. බාප්පා පුටිඅම්මා
 කෙනෙක් සමඟ වෙසක් මහට කිට්ටුව දුර පලාතකට ගියෝ ය. මේ

අතරතුරේ මගේ උසස් අධ්‍යාපනයට මම නුවර ගියෙමි. මාසයට වරක්
 දෙවරක් ගමට යන මම අතින් දිනයන්හි නැවතී සිටියේ ටවුමේ
 නැවතුමක මුදලට ය. වසර එක්දහස් නවසිය අසූනවය ලැබුවේ මට
 සංසථි පිටිසුම් විභාගයට හරියට මාස දහයක කාලයක් ඉතිරිව තිබිය
 යදී ය.

සතර වරින් රහිඤ්ඤා හඬ පැතිරී ගිය ද අපේ ගෙදරට නම්
 අවුරුද්ද කුමාරයා හෝ සිරි දෙව්දුවක් පැමිණියේ නැත. ගොමිමන්
 වේලාවටත් කලින් බස්සන්ගේ අටට කැ ගසන්න විය. ඊ පෙරේත
 බැල්මක් නිසා යැයි මම අසා ඇතත් උල ලේනා හා උලමාගේ හඬත්
 හිමිදිරියේ බෝදිලිමාගේ හඬක් සැමදා ඇසෙන්නට වූ නිසා ඊ සියල්ල
 මම මීට්‍රා ප්‍රබන්ධයකට සීමා කළෙමි. වාර නිවාඩුව අවසන් ව අම්මාගේ
 දෙපා වැද නංගිගේ නලල සිඛ නුවර යන්නට බස් නැවතුමට ගියෙමි. දැස්
 අදහා ගත හැකි දසුනින් මම තැති ගත්තෙමි. එය දුටුවේ මගේ ඊරිතයේ
 ප්‍රථම වරට ය. පාරෙන් එක් පසක කඳ නැති හිසක් වැටක අමුණා
 තිබුණි. මර බයෙන් කැ ගසන විට ඇරී ගිය කටත් කදුළු පිරි දෙනෙතත් ඊ
 අයුරින් ම ඊ හිසෙහි සඳහන් වී තිබුණි. පාරෙන් අතික් පැත්තේ වූයේ එම
 හිසට අයත් වූ කඳයි. එහි යන්තමින් රහස් පෙදෙසට සරම් කොටයකින්
 වසා දමා තිබූ අතර ඉංග්‍රිසි අකුරු තුනක් සඳහන් බැනරයක් පමණක්
 එල්ලා තිබුණි. මගේ ගත හිරි වැටී ගියේ ය. එය දුටු එක් කතක් සිහිපුන්ව
 ඊ මේ අත කැරකිනි. නැගණියක් එය දැක බිඳෙන් කැ ගැසුවා ය. තවත්
 අයෙකුට ඕක්කාරය ඇති විය. සියල්ල සිතේ සනිටුහන් කර ගෙන මම
 නුවර නැවතුමට ගියෙමි. පළමු දින දෙක තුන නිසයල ආශ්‍රිතයන් මම
 නැවතුමේ ගත කළෙමි. එහෙත් බදාදා දිනක මම පාසලේ අභ්‍යාස කිරීමේ

අප්පිඤ්ඤා උද්භූත තුනට පමණ අවදි වුනෙමි. එතෙත් එතරම් වේලාවක් එයට නිදහසක් නොලැබුණි. එතෙත් මගේ නැවතුම් මීටර් සියක් පමණක් ඇතිත් ඇති අරුත්පොල මත වංගුව දෙසින් වෙඩි හඬක් ඇසුනි. මම කෙතරම් බිය වුවාද කියතොත් වීදුලි පහත නිවා දමා ඇදට ගොස් ගුලි වුයේ කෙසේද නොදනිමි. එදින උදේ පාසල් නොගියෙමි.

දිනපතාම යට වෙඩි හඬවල, ඊස් රථවල හඬ, ලොකු බුටි සපත්තු අඩි, සුවරම් බැමි, බලලුන් ලෙස කැ ගසන මිනිස් හඬවල් අපේ බෝඩිම වෙලා ගත්තේ ය. ඒත් ඒ කවුරුන් ද යන්න බලන්නට මම එළියට නොගියා සේම ඒ වෙනුවෙන් වීදුලි පහතකටත් නොදැල්වුයෙමි. “ නැත්තැ දෙකෙන් මෙතෙම එකක් වුණා ” බෝඩිමේ අංකල් දවසක් අපි කැම ගනිද්දි කීවා ය. කෙසේ වෙතත් දැන් මිනිසුන් බලලුන්, බල්ලන් ලෙස මරා පාර අසිනේ මරා දමන ලදැයි ආරංචි සැමදා උදෙසේ අපගේ දෙසවනට ගලා ආවේ ය.

“ වටපුර්ව නන්දියෙ තුන්දෙනෙක් මරල දාලා ”

“ නික්තවල හන්දියේ දෙකක් තුනක් තියෙනවා. හරියට ම කියක් කියලා කියන්න බෑ අඟුරු වෙලා ”

“ කැමිපයේ එකේ වට්ටුවමේ විස්සක් තිහක් විතර මරලා ”

“ උඩත ගෙදර ලොකු මලයගෙ, අර අරංගිය පුතාගෙ මිනිය ගමිපොල පැත්තෙ පාරක තිබිල අද අද මිං මිනිය ගෙදර ගෙනාවා ”

සැමදා බෝඩිමේ අපට ඇසෙන කථාවලින් නොවරදවා ම ඇසෙන්නේ මෙවන් දෙයකි. “ පානාති පාතා ” කියා අරඹන පන්සිල් පදයට මොනවා වුනා දැයි මට සිතා ගත නොහැකි විය. බුදුසාමියුරුවන්ගේ වැරදුන තැනක් ඇතැයි මම සිතුවෙමි. ඒ ලංකාවට බුද්ධාගම දිමය. අද තම ආගමෙන් නිති සාදා රාජ්‍ය පාලනය කරන ඉරාකය, ඉරානය වැනි මැද පෙරදිග රටවලට බුදුන් මේ දහම දෙසුවේ නම් බොරුවට බුද්ධාගමේ කියා කට පාඩමින් “ තෙරුවන් සරණයි කියන ” ආගමක් නැති වනවාරිත් ලෙස ලංකාවේ මිනිසුන් ජීවත් වුවා නම් නම්බුකාර යැයි මට සිතනු වාර අපමණය.

සද්දා දිනයේ මම පාසලට ගියෙමි. එතෙත් වැඩක් වුයේ නැත.

“ අරකා මරව් ”

“ මේකා දියව් ”

“ මේකද බොලව් ”

කඩුමැටියෙන් ගෙයක් හදා ගන්නටත් දිනපතා තුන්වේල කන්නටත් මුදල් ලැබෙන්නේ කොතනින් දැයි කවුරුත් හෝ දැන සිටියේ නැත. සෝමවන්ද අපේ ගමට පැමිණ අවුරුදු දෙකක් වත් නැති තරම් ය. මෙම නුවර සිටින කාලයේ සෝමවන්ද නංගිට සෝථනාවක් කර තිබුණි. එහෙත් නංගි එයට කැමති නොවී ය. එහෙයින් සෝමවන්ද අප අතර පුළු අමනාපකමක් තිබිණි. එහෙත් එය එතරම් උණුසුම් තත්වයේ එකක් නොවී ය. සෝමවන්දගේ අරුම පුදුම හැසිරීම මම දුටුවේ නංගිගේ සිත ගන්නට දරන පිරිමි කම පෙන්වීමේ නාට්‍යයක් ලෙසය. පෙරදා නිවසට පැමිණි විට නැගණියට කවුරුන්ගේ හෝ නමක් ඇදා විහිළු කරන මම ඒ මොනොතේ දි එවන් දෙයක් එතරම් හොඳ දෙයක් නො වේ යැයි නිතඬට සිටියෙමි.

මා නිවසට පැමිණ ගතරවන දිනයේ සවස තේ කෝප්පයක් බි කඩුල්ල දෙසට ඇදුනේ ඉබේට ම ය. රතු පැහැති පොලිතින් මල්ලක් රැගෙන ටවුමට යමින් සිටි සෝමවන්ද මා දැක කඩුල්ල අසල නතර විය.

“විජේ කවදා ද ආවේ”

දැන් දවස් හතරක් වීතර

මේ පැත්තේ හරිසව කලබල නේද? මම ඇහට පතට නොදැනි කීවෙමි.

අපි වරදක් කරලා නැත්නම් මොකද බව වෙන්වේ

එක ඇත්ත වන විට මා සිටියේ එම තත්ත්වයේ ය. මා නිවසේ සිටීමට ගත් තීරණය නිවැරදි බව තහවුරු වීම නිසා මගේ සිතට යම්තම් සැකසීමක් ඒ සෝමවන්දගේ ඒ වචනයෙන් ගෙන ආවේ ය.

විජේ එහෙනම් මං..... යන්න..... හට්ස් වෙලා ගෙවල් පැත්තේ එන්නම් කෝ, සෝමේ ලතාවකට කීවේ ය.

හට්ස් වෙලා, යන වචනය මා පුදුමයෙන් පැවසූ විට සෝමේ කොක් හඬ නඟා සිනා සෙමින් වංගුවෙන් නොපෙනී ටවුම දෙසට ගිය බැව් මට අද වගේ මතක ය.

රාත්‍රි කැමෙන් පසු දේශපාලන විද්‍යා සටහන් කිහිපයක් රැගෙන මා ඇද වියලේ හංසි වී කියවීමට පටන් ගත්තේ පාසල ආරම්භ වූ සැනින් විභාගය පවත්වන බව නිසැකව දැන සිටි නිසා ය. ඒ වන විට නිවසේ සියලු වැඩ අහවර වී තිබුණි. නංගිත් අම්මාත් සැප නින්දේ පසු විය. එකෙනෙහි ම දොරටු හඬක් ඇසුනි. මම පාවහන් පුටල දමා ගත්තෙමි. දොරටු ගැසු අයුරින් නම් එහි ශිලාවාර බවක් තිබුණේ නැත. එහෙත් මා සිතුවේ සෝමේගේ විහිළුවක් කියා ය. එහෙයින් මම සැකයෙන් තොරව දොර විටර කළෙමි.

ආ.....යාර්ටා ඊ යෝමේගේ හඬ බව මම සක්සුදක් සේ දනිමි. එහෙත් එය ප්‍රත්‍යක්ෂ ලෙස මට වටහා ගත නොහැකි වුයේ මා ඉදිරියෙන් පෙනී සිටි පුද්ගලයාගේ දැස පමණක් පෙනෙන්නට සිදුරු දෙකක් තබා මුඛ ඇහම කළු පැහැති රෙද්දකින් වසා තිබුණු හෙයිනි.

“ නුවර හෙත වැඩ කාරයෙක් ළු නේ ” ගෝතිබ්ලේකු සේ කළු රෙද්දෙන් වසා ගෙන සිටි පුද්ගලයා අසල සිටි පොලිස් කාරයෙකු යැයි සැක කළ හැකි හැඩි දැඩි පුද්ගලයෙකු මා දෙස බලා ගෙරෙව්වේ ය.

ඊ වන විට අම්මාත් නංගිත් මා පසුපස සිට ගෙන සිටියේ ය.

“ අපිට මෙයාගෙන් පොඩි කට උත්තරයක් ගන්න තියෙනවා හෙට උදේම ආපසු මේනට එවනවා ” අම්මාත් නංගිත් කිසිවක් නොකියා සිදුවන්නේ කුමක් දැයි අදහා ගත නොහැකි ව තුණිමිතුර වී බලා සිටියෝ ය.

ඊ මොහොතේ මා ඇද සිටියේ සරමක් පමණි. ඊ නිසා මා කම්සයක් ඇහලා ගැනීමට කාමරය දෙසට යන්නට හැරුනෙමි.

“ ශ්‍රෝක්කා කොහේද හින්නෙ ” පොලිස් ඇදුමෙන් සැරසී සිටි පුද්ගලයා ඇසුවේ ය.

“ කම්සයක් දාගන්න ”

හොදයි ඉක්මනට එනවා.

“ හැබැයි කලියමි නං එහෙත් තියෙනවා කියා ” ගෝතිබ්ලේකුත් අතින් පුද්ගලයාගේ එකිනෙකාගේ මුහුණ බලා ගත්තා ය. මා ඔවුන් සමඟ ගොස් කිසිදු බියකින් තොරව කඩුල්ල අසල නවතා තිබූ ජප් රථයට ගොඩ උනෙමි. මම නංගි නා අම්මා දෙස නිවසින් නික්මෙන්නට පෙර එකවරක් බැලුවෙමි. ඊ මොහොතේ නංගි දෙස ගෝතිබ්ලේකුගේ කැදර දෙනෙත් එල්ල වී ඇති අයුරු මම දුටුවෙමි. මා ජප් රථයට ගොඩ වන විට රථය තුළ තවත් පොලිස් ඇදුමෙන් සැරසුන නිලධාරියෙක් යැයි කිව හැකි අයෙක් සිටි අතර රියදුරා සිටියේ සිවිල් ඇදුමෙනි. මා ජප් රථයේ පසුපසින් රථයට නංවාගත් පසු දොර වැසූ පසු ගෝතිබ්ලේකු ඇදුරේ ම නොපෙනී ගියේ ය. මා පොලිසියකට ගෙන ගියේ නැත. ජප් රථයට ගොඩ වුන පසු කළු රෙදි පටියකින් මගේ දැස බැන්දේ ය. විනාඩි තිහකින් පමණ මා විශාල නිවසක කුඩා කාමරයකට දමා දොර වසා මා සමඟ පැමිණි පිරිස නික්ම ගියේ ය. මා මෙහි රැගෙන ආවේ මන්දැයි? කළ වැරද්ද කුමක්දැයි ? කවුරුත් හෝ මට නොකිව්වා සේ ම ඔවුන් විසින් මට කිසිදු තීරණයක් කළේ ද නැත. මා රැගෙන ආ රාත්‍රියේ අම්මාගේ ඇදුම රෝගය වැඩි වී තිබිණි. නංගිට උදව්වක් ලබා ගැනීමට සිටි එකම පුද්ගලයා වුයේ අල්ලපු ගෙදර සිටි යෝමවන්දය. නංගි යෝමවන්දට මේ බව කියා තිබුණු අතර යෝමවන්ද විසින් අම්මාට ඉස්පිරිතාලයට ඇතුළත් කරන ලද බව මා බලන්න නංගි පැමිණි පසු නංගි මට කිවේ ය. එසේ ම මා මෙසේ කථාවට කාමරයක දමා සිටින්නේ

මාගේ ආරක්ෂාවට බවත් මට විරුද්ධ පෙත්සමක් උසාවියට කවුරුන්දෝ ඉදිරිපත් කර ඇති නිසා මා හට මෙසේ රැඳී සිටින්නට සිදු වන බවත් ඊ පෙත්සම නඩු විභාගයෙන් පසු කිසිදු කරදරයකින් තොරව නැවත මට යා හැකි බව නංගිට පොලිස් ලොක්කා ලෙස පෙනී සිටි පුද්ගලයා පවසා තිබුණි. එරමණක් නොව අම්මාට බෙහෙත් තේත් ගැනීමට පොලිස් ලොක්කා මුදල් දී තිබුණු අතර නංගිට සුළු රැකියාවක් සොයා දෙන බවට ද පොරොන්දු වී තිබුණි. මගේ නැගණිය මට වඩා බාල වුයේ එක් අවුරුද්දක් පමණි. වයස දහහතක් යනු රැකියාවක් කරන්නට තරම් වයසක් නො වේ. එහෙත් අවස්ථාවේ හැටියට මුදල් අවශ්‍ය ය. එහෙයින් මම නිතර ව සිටියෙමි. නමුත් මා නංගිට එක් අවවාදයක් දුන්නෙමි. අම්මා ඉස්පිරිතාලෙන් නිවසට එනතෙක් රාත්‍රියේ නිදා ගැනීමට අපේ දුරින් නැඟෙනු වූ සුදු මාමාගේ ලොකු දුවගේ නිවසට යන ලෙස ය. මා එය කියන්නටත් කලියෙන් නංගි ඊක කර තිබුණි. ඊ නිසා ම මා සිරකරුවකු වුවත් එහි සිටියේ මදක් සැහැල්ලුවෙනි. මා පැමිණ තුන්වන දිනයේ නැවත වෙනත් නිවසක රැගෙන ගියේ ය. මා මට්ටයට පත් කළ දෙයක් වුයේ මා එම නිවසට රැගෙන ගිය දාට පසු දිනම එතැනට ද නංගි ම බලන්නට පැමිණීමය. සති හතරකට පසු මට නිදහස ලැබුණි. මා නිවසට පැමිණි වීට ද පාසල් ආරම්භ වීමේ සේයාවකදු දක්නට නොලැබුණි.

උසාවියේ සිදුවූයේ කුමක් ද? යන්නත් මාහට පෙත්සමක් ඉදිරිපත් කර ඇත්තේ කුමන හේතුවක් නිසා ද යන්නත් මා නිදහස් වූයේ කෙසේ ද යන්නත් මේ වනතෙක් මා දන්නේ නැත.

එයට හේතු සාධක සොයන්නට හෝ ඊ පිළිබඳව දැනගන්නට රටේ පැවති තත්ත්වය අනුව ගෙදර සිටි කාටවත් වාරුවක් තිබුණේ නැත.

මා නිවසට පැමිණ පළමුවන සදුදා උදේ කැමට පාන් ගෙඩියක් ගෙමට ගෙදර තිබූ මාරු කාසි සියල්ල එක්කොට ගත්තෙමි.

“ අම්මේ මම ටවුමට ගිහිල්ලා එන්නමි ” මම පුරුද්දට ලෙස කීවෙමි. ඊ මොහොතේ දිද දෙසින් මට ඇසුනේ නංගි වමනය කරන හඬය. එහෙත් මා ඊ දෙසට නොගියෙමි. නංගි සැමදා මුණ සෝදන්නේ මේ අයුරින් ම දිව මැද පිරිසිදු කරන නිසා ය. මම පාන් ගෙඩිය රැගෙන නැවත නිවසට පැමිණ නංගිට අඩ ගැසුවේ පොල්සම්බෝලයක් හදන්නට කියන්නට ය. එහෙත් ඇ මං ඉදිරියට ආවේ නැත. මම පිළිකන්න දෙසට ගියෙමි. එවිට නංගි ඕක්කාර දමමින් සිටි අතට අම්මා ඇය ව වත්තමි කරමින් සිටියේ ය. මට යක්කො ආරුඩ විය.

මා සිතුවේ අම්මාත් මාත් නැති අතරතුරේ රැකියාවේ දී නංගි තරුණයෙකු සමඟ පෙමින් පැවලී දරුවෙකු පිළිසිදු ගෙන ඇතැයි කියලා ය. මම ඇගේ කෙස් වැටියෙන් අල්ලා ගත්තෙමි.

පරවිටි..... කියාපිය තෝ මොනවද කෙරුවේ

“ උම මොනවද අපි නැති කාලෙ කෙරුවෙ ”

“ කියාපිය..... කියාපිය ”

මට පිස්සු වැටුනි. මම කොතරම් ආවේගශීලී පුද්ගලයකු දැයි කිවතොත් සිසුම් දෙකම්මුල්වලට කෙතරම් ගැසුවාදැයි නොදනිමි. මා ඇගේ කෙස්වැටිය අතහැරියේ අම්මාගේ වේගවත් දකුණු අත මගේ කම්මුල්ලේ වදින විටය. එයින් මගේ ආවේගය තවත් තියුණු විය. අසල එල්ලා තිබුණ පොල් තෙල් පහන මම බිම ගැසුවෙමි.

“ උඹට ඕක විතරයි තව අඩුවෙලා තිබේබේ ” මම නැවතත් ඇයට ඇසෙන්නට කිව්වෙමි. එතෙත් නංගී කළු එබ්බුටත් හෙළුවේ නැත. මම විකාර වූ මනෝ ලෝකයේ තනිවුනෙමි. මා ගමේ සිටි තොර දොස්තර පිළිකුල් කල අයෙකි. එතෙත් අවසානයේ ඔහුට නිවසට ආරාධනා කරන්නට මට සිදු වූයේ සමාජයට ඇති බිය නිසාත් නැගණියත් වෙනුවෙන් සොහොයුරෙකුට කළ නොහැකි දෙයක් නැති නිසා ය. අවසානයේ අම්මටත් නොකියා තොර වෙදාගේ ගෙදර යන්නට කඩුල්ල පැන්නේ නංගී වෙනුවෙන් සිතේ මවා තිබූ සිතිවිලි දහසක් මකා දමමිනි.

මගේ නංගි වැඩිවියට පැමිණි දිනයේ සිට මා ඉතාමත් ප්‍රිය කළ ගීතය වූයේ සුනිල් ඵදිර්සිංහයන්ගේ

පුංචි නංගියේ මගේ පුංචි නංගි

..... මගේ දෙපා වැදලා

අප දෙන්නා දිනා බලා වුන් අම්මා දැකලා

.....

මෙතෙක් සිනාවෙන් සිටි මා කොතේදෝ තනිවිලා
කටුවැත් නැති තැනකට වීත් හැඩුවෙමි තනි විලා

නංගී මනාලියක් වී සිටිනවා දකින්නට මම දහසක් පෙරැමි පිරුවෙමි. මගේ සිහින ලෝකයේ ප්‍රධාන බලාපොරොත්තුව වූයේ මගේ නැගණියයි. බොහෝ විට මම නංගිට විනිච්ඡි කිරීමට යොදා ගත්තේ ඇගේ විවාහය ගැන කියා ය. එය මගේ සිතේ සැම විට ම රැගුම් දුන්නක් නිසා විය හැකි යැයි දැන් මට සිතේ. මගේ මා නංගිට කරන ලද විනිච්චලින් ජීවිතයට මගේ මතකයෙන් ඇතට දිව යන එක් සටහනක් වෙයි. එය මා විසින් මගේ නංගිට බොරුව ගොතා කියූ කථාවකින් වූ සිදු වීමකි.

අම්මේ අපිට ඉන්නවානෙ දුටත් ඉතින් ඕන්න ඕය ද ලොකු තැනකින් ලොකුවට මිතුලක් කාලා කසාද බදිනවා. ඉතින් එයා ඊට පස්සේ ලොකු තාමිනේ කෙනෙක්නෙ. එයා ලොකු තාමිනේ කෙනෙක් උනාට අම්මේ එයාගේ අම්මයි අයිියයි දුප්පත්, ඉතින් ඕන්න දවසක් ඕය අයිියා අප නංගිගෙ ගෙදරට යනවා හිතාකන්න.

“ නංගියේ මම උමේ අයිියා මට කන්න මොනවා හරි දියත් ” එතකොට නංගි කියනවා

“ මට අයිියලා හිටියේ නැ පලයං යන්ඩ කියලා නංගී එලවා ගන්නවා ”

මේ කථාව ඇසූ විට නංගි ඉක් බිඳ බිඳ දවස පුරා හැඩුවා ය. අවසානයේ ඇය රාත්‍රි කැම නොසා නින්දට ගියේ ය. නමුත් මගේ නංගි හැරෙන්නට කිසිවෙක් මට නොමැති නිසා ඇය හැතිව ඇය හා තරහ වී දිනක් ගත කිරීම මට අපහසු දෙයකි. අවසානයේ මා පරාජය විය. මගේ අතින් ඇයට රාත්‍රි ආහාරය කවා ඇයට සනසා ගත්තෙමි. එතෙක් මගේ ඒ සියලු පැතුම් පොඩි සිහිනයක් මෙන් දැන් මැකී ගොස් ය. මනෝ ලෝකයේ මා ඒමේ අත ඇවිදවීන් නොදැනුවත් ම තොර වෙදගේ නිවසට ගොස් එදින හවස අපේ ගෙදර එන්නැයි පවසා නැවත ගෙදර ආවෙමි.

මා තොර වෙදාගේ නිවසට ගොස් නැවත අපේ ගෙදර ඉදි කඩුල්ල අසල එන විට නිවස තුළින් ඇසුනේ අඳෝනාවකි. මා සිතුවේ එය අම්මා ඇසුම් රෝගය උත්සන්න වී නංගි තබන විලාපයක් කියා ය. එතෙක් නිවස අසලට ලංවත්ම මට ඇසුනේ අම්මාගේ අඳෝනාවේ හඬ පමණි. නිවසේ කිහිපදෙනෙකු රැස් වී සිටියහ.

“ නංගි කනේරු ඇට කාලා ” යෝමවන්ද මට කීවේය. වැඩිවෙලා සිතන්නට පතන්නට මට නොහැකි විය. මලගෙදර කටයුතු සුදානම් කිරීම මා අතින් සිදු කළ යුතු ය. මට වඩා බොහෝ වෙහෙස මහත්සි වූයේ යෝමවන්දය. මම බොහෝ විට ඉඩ ප්‍රස්ථා ලැබූ සෑම තැනක දී ම යෝමවන්දට සතුහිත පුද කරන්නට අමතක නොකළෙමි. මුදල්කල් අතින් අඩුවක් අප අතරේ නොවන්නට යෝමවන්ද වගබලා ගත්තා ය. අම්මා බොහෝ විට සිටියේ අවසිහියෙනි. භූමිදාන කටයුතු හා මලගෙදර අනෙක් සියලු කටයුතු නිසියාකාරව සිදුවිය. එතෙක් මලගෙදර අවසානයේ බලන විට යෝමවන්ද ගමෙන් අතුරුදහන් විය. මා සිතුවේ

ඔහුගේ දෙමාපියන් බලන්නට යන්න ඇතැයි සිතා ය. සියල්ල සමාදානයට පත්විය. ප්‍රශ්න සියල්ල නිරාකරණ වුවායැයි මට සිතූනි. තත්දවයේ දානයට අම්මාත් මාත් පත්සලට දාන රැගෙන ගියෙමු. මා පත්සල් ගියේ නංගිට පිං පැමුණුවීමට නො ව අම්මාට බත් පෙට්ටිය උයාගෙන යාමට නොහැකි නිසා ය. මගේ හඳු තුළ නංගි කෙරේ ඇති වී තිබූ පිළිකුල වටහවලින් කිව නොහැකි ය. දානෙදි අම්මා නිවස ඇසුම් උනා ලණු ඇඳේ ඉඳගෙන සිටින විට මම ගොස් ඇය අසලින් අසුන් ගනිමි.

“ බලං පුතේ පොඩි එක් ” අම්මා ලොකු කථාවකට මුල පුරන්නට තනන බව දුටු මම මෙසේ කීවෙමි.

“ නොදැක් මට මිකිට මතක් කරන්න එපා ”

“ පර බැල්ලි ”

එක එක අවමේ බල්ලන් එක නන්නත්තාර ගිහිලා

“ බඩ පුරේගෙන ඇවිල්ලා පත්තිනි අම්මා වෙන්න හැදුවා ”

“ මිකිත් අර පාචේ වයර්වල අමුවෙන් පුව්වන්ඩ තිබ්බේ ”

මෙය කියා අවසන් වෙත්ම අම්මා ඊදලි වේගයෙන් මට කම්මුල් පාරක් දුන්නා ය. ඇය ඇදෙන් නැගිටිවේ පිස්සියක් මෙනි. මේ බලපං..... මේ බලපං අම්මා අල්මාරිය ඇති රෙදි ඊ මේ අත විසිකලා ය. අවසානයේ පුංචි කඩදාසි කැබැල්ලක් මගේ අත දී මා ඉදිරියෙන් සිට ගත්තා ය. නංගියේ අත් අකුරින් ඇති ලියුම් කැබැල්ල මුළු සිට ම කියෙව්වෙමි.

මගේ රත්තරං අයිතා වෙතයි.

අයිසේ මාව වරදවා තේරුම් ගන්නි ඊවා. මම අයිතාගේ අනාගත බලාපොරොත්තු සුන් කරන්නේ නැ. ඊත් අයිසේ මට වඩා අයිතව මට වරිනවා. ඊතින්දයි අයිසේ, අයිතව තිදහස් කරගන්නකි අර බොරු පොලිය කාරයා කියපු රස්සාව කළේ ගෝනිබිල්ලෙක් වගේ හිටියෙ සෝමවන්ද උන් මගෙන් පලිගන්න අයිසේ. මට දීපු රස්සාව තමයි. අයිතා හිර කරලා හිටපු ගෙදර අතින් පැත්තේ කාමරයක සෝමවන්දයි පොලිය ලොක්කයි ඊක්ක මාරුවෙන් මාරුවට නිදාගන්න ඊක. මට සමාවෙන්න අයිසේ මට සමාවෙන්න. ඊළඟ ආත්මේත් මම අයිතාගෙම නංගි වෙන්නමි.

මිට,

මියාගෙම

නංගි

අනාවයෝ

“නංගි මොනවද ඔතන කරන්නේ”

“මුද දිනා බලාගෙන ඉන්නවා”

“පිස්සුද?

“පිස්සු නැදිලා තියෙන්නේ ඊක හොඳ වෙන්නේ නමි නැ”

“නංගි කවුරු හරි ඊකකමි ද බලාගෙන ඉන්නේ

“මගේ අම්මයි තාත්තයි මුද හියා ඊකකත් තමයි බලාගෙන ඉන්නේ”

“දැන් මුද යන්කි දෙන්නෙ නැ තෙ නංගි”

“දුන්නු කාලෙ ගිහිල්ලා තමයි තාම ආවේ නැත්තේ”

“අවුරුදු දහයකට දොළහකට ඊතර ඉස්සර මුද හිය අය ආයෙ කොතොමද දැන් ඊන්නේ අයිසේ අපේ අම්මයි තාත්තයි මුද හියේ නැ ඊ දෙන්නම මැරලා. මාර්නා තෙමෙයි මැරුවා”

“කවුද මැරුවේ”

“කවුද කෙරුවේ කියලා මම දන්නේ නැ”

“හරි, හරි”

“කොතෙම ද ඊක වුනේ”

“මට ඊකාලේ වයස අවුරුදු දහයක් ඊතර ඇති ගමේ සිංහල දෙමළ ඕක්කොම හියේ ගමේ තියන ඉස්කෝලෙට ඊක දවසක් ඉස්කෝලෙ ඇරෙන වේලාවට වෙඩි යද්දකක් අපේ ගෙවල් පැත්තෙන්

ඇතුළත. ඊ වෙලාවට ආවිටි මාව එක්කර ගෙන යන්නට ඉස්කෝලෙ ගේට්ටුව ගාවට ඇවිල්ලා හිටියෙ. මම බයට දුටලා ගිහිල්ලා ආවිටිගේ අතේ එල්ලුනා. ඊට පස්සෙ අපි දෙන්නම් කැලේ පැත්තට දුටල මරණ බයේ වලකට බැහැලා හැංගුනා. පැය එකහමාරක් ගියාම සද්ද නැතුව ගියා ආවිටිගේ මායි වලෙන් ගොඩ වෙලා අපේ ගෙදර ගාවට ආවා. මගේ ඉස්කෝලෙ පොත් බැග් එක එවිල්ලේ තියලා මම ආවේ. එදායින් පස්සෙ මම ඉස්කෝලෙ ගියෙන් නැ. යන්න ඉස්කෝලයක් තිබ්බේත් නැ. ඊතත් කුඩු කරලා තමයි අර ප්‍රස්තවාදීන් ගිහිල්ලා තිබ්බේ. මමයි ආවිටිගේ අපේ ගෙදරට එනකොට මුලු ගෙදරම බිමට සමතලා කරලා ආවිටිගේ මායි පැයක් එතර පොල් අතු, දර කැලි අයින් කෙරුවා අන්තිමට හුනො දෙන්නෙක් ජනෙල් පියනකට අහු වෙලා ඉන්නවා. වාගේ අම්මයි තාත්තයි මැටි ගොඩවල්වලට හිරවෙලා හිටියා. ඔව්ට වෙඩි තියලා. ඇස් උගුල්ලාගෙන ගිහිල්ලා ආවිටි මහ හයියෙන් කැහැට්ටා මතකයි ඊත් මම ඊ වෙලාවේ මොනවද කෙරුවේ කියලා මට මතක නැ. අම්මයා තාත්තයි වෙනුවෙන් ඊ වෙලාවේ අපිට කරන්න කිසිම දෙයක් තිබුණේ නැ ආවිටිගේ මමයි ඉතුරු වෙලා තිබුණු රෙදි කැලි ටිකක් එකතු කරගෙන අන්න අතන පුටි පැලක් හදාගත්තා.

තරුණිය තම වම් අත දිගුකොට කන්දක් මුදුනේ ඇති පුටි පැත්තක තරුණයාට පෙන්වයි.

“ ඊක තමයි අපේ මාලිගාව ”

“ අම්මවයි, තාත්තවයි, හමුදාවේ කට්ටිය ආදානන කටයුතු කලා කියලා ආරංචියක් ආවා. ඊත් ඊක හරියට ම දන්නෙ නැ. අපේ ගමේ හිටිය අයගෙන් ජිවත් වෙලා ඉන්නේ අතේ ඇහිලි ගානටත් අඩු ගානක් ඊ කට්ටියට දකින්න ලැබෙන්නෙත් බොහොම කලාතුරකින් ”

“ දැන් අපිට කරන්න දෙයක් නැ, මට යන්නට ඉස්කෝලයක් නැ රස්සාවක් කියලා දෙයක් කරන්ට නැ. ආණ්ඩුවෙන් දෙන ආධාර වලින් තමයි ජිවත් වෙන්නෙ. ඇත්තටම අනාට ආධාර අපට දෙන්නෙ මොකටද කියලත් වෙලාවකට හිතෙනවා. අපි ඉපදුනාට ජිවත් වෙනවා මිසක ජිවත් වෙන්නෙ නැ. අපි අනාට වුනාට පස්සෙ අනාටයන්ට කියලා කැම බිම දෙනවා. ඊත් අපිට දෙන කැම බිම වලින්, ඇහුම් රෙදි කැලි වලින් අපේ හිතේ තියන ගින්න නිවන්න මේ ලෝකේ ඉන්න එක්කෙනෙකුටත් බැ දෙයියන්ටත් බැ. ඉතිං අපි මැරෙනකන් පිනට කකා ඉන්නවා ඊකයි අපේ ජිවිතේ. ”

“ ඉස්සර අපි හැමදාම දෙවියන් ඉස්සරහ පතනක් පත්තු කරලා දෙවියන්ට කිවේ ” අතේ අපිට මේ කරදරවලින් මුදවා දෙන්න කියලා දැන් දෙවියන්ට පතන් පත්තු කරන්නේ නැ. ඊත් දෙවියන්ගෙ පින්තුවක් දකින හැම වෙලාවකම කියවෙන්නෙ දෙවියනේ මේ ලෝකෙන් ඉක්මනට අයින් කරලා ඔබේ ලෝකෙට ගෙනො ගන්න කියන එකයි.

කිසිදු පැකිලිමකින් තොරව ගොවිත් සේ ගලා ගිය ආවේගයක්, සිතේ නලියන සිතූම් පොදියක සිරකරගත් වෛරයේ ආනිදියක කෙතරම් ද යන වන තරුණයා වටහා ගත්තේ ය.

“ ඉතින් නංගි හටය මෙතන ඉඳල මුද දිනා බලාගෙන ඉන්න එකේ ප්‍රයෝජනය මොකක් ද? ”

“ හරි හරි ”

“ එතෙතා අයියා කියන්න මට කරන්න තියන වැඩක් ”

“ නංගි මෙතෙම බලා ගෙන හිටිය කියලා අම්මයි තාත්තයි ලැබෙන්නෙ නෑ ”

“ ලැබෙන්න වෙන විදිහකුත් නෑනෙ අයියෝ. මට මගේ ආවිච්ඡි හිටියෙ නැතිනම් මම අහසින් වැට්ට්ටි එකියක්. කාගෙ කවුද කින්නද මන්ද කවුරුවත් දන්නෙ නෑ. මගේ හිතේ තියෙන දේවල් කියන්න මට කවුරුවත් නෑ. ඉතින් මම මුද්දේ ඇත සිහිපය දිනා බලා ගෙන කියන්න ඕනෑ දේවල් කියලා හයියෙන් හිනැහෙනවා. නැත්නම් අධනවා. නැත්නම් බනිනවා ඊට පස්සෙ ගෙදර යනවා. ”

යොටනියක මේ සිතූම් පැකිලි මෝදු වන තාරුණය සිට ඇය අසරණව මානසික රෝගයකින් පෙළෙන්නේද? තරුණයාට වරෙක සිතයි. එතෙත් එය සත්‍යයක් ද? අසත්‍යයක් ද? යන්න තරුණයාට නිශ්චය කළ නොහැක.

“ නංගි සිංහල නේද? ”

“ නෑ දෙමළ ”

“ කොහොමද ඔට්ටර හොඳට සිංහල කරා කරන්නේ ”

“ ලංකාවේ අපි සෑම ජාතිය නෙ. ඉතින් මහා ජාතියට බැර ගොඩක් දේවල් අපිට පුළුවන් හරියට අයියා සිංහලයෙක් වෙලා දෙමළ බැර වුනාට මම දෙමළ කෙල්ලෙක් වෙලා සිංහල පුළුවන් වගේ ”

“ අයියෝ දැන් මම ගෙදර යන බිනෑ ”

නංගි..... තනියම ඔහොම ගැහැණු ළමයෙක් හටස් වෙලා යන එක හොඳද?

අයියෝ මට තව ඉරු වෙලා තියෙන්නෙ උපතින් ලැබුණු එක දෙයක් විතරයි, ඒක කාට පුජා කළත් බලෙන් උදුරා ගෙන රහ බැලුවත්

එවිට දෙයක් නෙමේ. දරුවෙක් හොඳට මට ලැබුනොත් මුද්ට විසි කලා දානවා. දරුවට ලැබෙද්දී දරුව හරි මම හරි මැරුනොත් ඒක ගිය ආත්මේ කරපු පිනක් කියලා හිතා ගන්නවා. අයියලා එක එක්කෙනා මරාගනිද්දී මම වදුපු දරුව මට මරන්කි අයිතියක් නැද්ද? හැබැයි අයියේ මම දරුවට මරන්නේ ළමයින්ට ආදරේ නැති හිත්දා නෙමෙයි. මම විදින දුකට වඩා දුකක් ඊ ඉපදෙන එකට විදින්න සිද්ධ වෙන හිත්දයි.

තරුණිය සිනාසෙමින්, තමා අයුත් ගෙන සිටි ගල් කලාවෙන් නැගිට්වාය.

නංගි හෙටත් එනවද?

ඔව්.....

හොඳයි මාත් එන්නමි

තමාට යුද්ධය විසින් හිඳිණ කරන ලද අවිහිංසාව, වෛරය, ක්‍රෝධය සියල්ලම නොනවතින ජලධාරාවක් සේ ගලා හැරිය ද තමා සමහින් දිව් ගෙවන සොහොයුරාගේ තතු කිසිවක් හෙළි නොකළේ ය. ඊ මක්නිසාද යත් තරුණිය මෙතෙක් වේලා කරා කරමින් සිටියේ ය. හමුදා කඳවුරේ ප්‍රධානියා සමඟ වීමය.

පුර්ණ වූ අගපසහින් යුක්ත වූ තරුණිය සිත් බඳනා පුර්වය. යුද පැහැති හමේ පැහැයට නිරු රශ්මියෙන් පිඩා කොට ඇත්තේ දුඃචාරත්

පැහැයකි. සැලලිහිණි සංදේශයේ එන කවි පෙළේ එන සෑම උපමාවක් ඇයට ද ගැලපිණි. කඳවුරට ගිය තරුණියා තමාට හමු වූ තරුණියගේ විත්ත රුපය එකිනෙක මවා රස වින්දේ ය. ගැහැණියකගේ හඬක්, යුවදක් නොදැනෙන පාච් කාන්තාරයක වැහි බිංන්දුවක් සේ තරුණියාට එය මගත් ප්‍රීතියක් ම විය.

“ නංගි ඇවිල්ල ගොඩක් වෙලා ද ”

“ ඇයි ”

“ මම එන්කි පරක්කු උනානෙ ”

“ ඉතින් මට මොකද? හැමදාම මම මේ වෙලාවට එනවා. ආයෙත් හටසට යනවා. ”

තරුණියාගේ සිතෙහි ලැජ්ජාවක් ඇති විය. සැබවින් ම මම මේ තරුණියට ආදරයෙන් බැඳී ගොස් ය? ඔහු තනිවම ප්‍රශ්න කළේ ය.

“ නංගි ඊයෙ බොරු නේද කිව්වෙ ඔයා දෙමළ කියලා ”

“ ඇයි බොරු කියන්නේ ”

“ නංගිට තියෙන්නෙ සිංහල නමක් නේද? ”

“ මගේ නම නදී ”

“ හරි..... හරි..... අයිියගෙ නම මොකක්ද? ”

“ වසන්ත ”

ඉතින් අයිියට තියෙන්නෙ දෙමළ නමක්නෙ. වසන්ත කියලා නම තියෙන දෙමළ අය ඕනෑ තරම් ඉන්නවා. ඉතින් ඊ හින්දා අයිියට තියෙන්නෙ දෙමළ නමක්.

අයිියා අපි එක භාෂාවකුයි, අයිියලා එක භාෂාවකුයි කටා කරනවා. තව අපේ සිරිත් රීතිවල වෙනසක් තියනවා, එයිට වඩා දෙයක් තියෙනවා ද?

මගේ ලේ දෙමළ පාටයි, අයිියගෙ ලේ සිංහල පාටයි කියලා අහල තියෙනවාද? අපි දෙමළ අය උනා කියලා පත්තල යන්ඩ බැරද? අයිියලාට කොච්ඡ එන්ඩ බැරද?

නංගි ඕයා බණ දේශනා කරනවා මට, ඊට පස්සෙ ඕයාලගෙ කට්ටියම යුද්ධ කරනවා, ඇයි ඊ,

අයිියා හරි ප්‍රශ්නයක් නෙ අහන්නේ, මම දන්නෙ කොනොමද ඊ අය යුද්ධ කරන්නෙ ඇයි කියලා, ඔය යුද්දෙට මෙතෙ ඉන්න එක්කෙනෙටත් කැමති නෑ.

හරි..... අයිිය කියන්න ඇයි අයිියලා යුද්ධ කරන්නෙ කියලා.

හරි.....

මෙතෙ ඉන්න අය උතුරු නැගෙනහිර කොටස ඊ අයගෙ කියලා ඊක දෙමළ අයට ලබා ගන්න යුද්ධ කරනවා. අපි මේ උතුරු නැගෙනහිර කොටස දෙමළ අයගෙ විතරක් නෙමේ, සිංහල අයගේ විතරක් නෙමේ අපි ඕක්කොගේම අයිතිය. ඊ අයිතිය හැමදෙනාට ම ලබා දෙන්නයි අපි යුද්ධ කරන්නෙ.

මමත් අයිිය

මේ පැත්ත දෙමළ අයගෙ අර පැත්ත සිංහල අයගේ කියලා බෙදනවට වරදැයි. මොකද අයිියා අපි ඉස්සර අපේ සිංහල හින්දා අවත් අවුරුද්දට සිංහල ගෙවල්වලට අපි ගියා. සිංහල අය අපේ ගෙවල්වලට ආවා. අපේ ගෙවල්වල හඳුන දෙමළ කෑම ජාති සිංහල අයගෙ ගෙවල්වලට අර ගෙන ගියා. සිංහල අයත් සිංහල කෑම ජාති අරගෙන අපේ ගෙවල්වල ආවා ගියා. අවුරුද්ද දවස්වලට අපි යෙල්ලම් කෙරුවෙ එකට, විහිට්ටවත් අපි දෙමළ අර පැත්ත සිංහල මේ පැත්ත කියලා බෙදනෙ නෑ. කිව්වෙත් නෑ.

“ අයිසෙ අපි මේ පොළව බෙදා ගත්තා, බෙදා ගත්තා හරි දැනටමත් අන්තිමට අපි ඉතුරු වෙන්නෙ පොළවේ රියන් හතර විතරයි. යුද්ධයෙන් මැරුණොත් ඒකත් නැ. කටුවන්ටයි, බල්ලන්ටයි තමයි අපේ මිනි කැලි කන්න වෙන්නෙ අයිස කියන්න අයිසට මොනවද මේ යුද්ධය හින්දා ලැබෙන්නෙ කියලා අයිසගෙ පඩිය විතරනෙ ”

“ අයිසා ලංකාවේ වෙන තැනකට ගිහිල්ලා ඕය කාකි ඇදුම් ගලවලා ඕය ” තුවක්කුවෙන් කාට හරි වෙයි හියලා මැරුවොත් අයිසා මිනීමරුවෙක් දෙමළ කෙනෙක් කළත් එව්වරයි. සිංහල කෙනෙක් කළත් එව්වරයි.

නංගි අපි ආශාවට මිනි මරන්නටවත්, ආශාවට යුද්ධ කරන්නටත් නෙමේ අපි මෙතෙ ආවේ, යුද්ධ කරන්නේ ලංකාවට ඉන්න තැම මිනිසෙකුට ම අනාගතයේදී නිදහසේ ලංකාවේ මිනම තැන ජීවත් වෙන්න අයිතිය ලබා දෙන්න. සිංහල මිනිසුන්ට දෙමළ මිනිසුන්ට ලංකාවේ මිනතැනක මේ අපේ රට කියලා යන්ට පුළුවන් වෙන්න.

අද ලංකාවේ සිංහල මිනිසුන්ට දෙමළ මිනිසුන් ව විශ්වාස නැ. දෙමළ මිනිසුන්ට සිංහල මිනිසුන් ව විශ්වාස නැ. පොඩි කාලෙම පුටි දෙමළ උමයින්ගෙ ඔර්ගෙඩ්වලට දානවා.

“ සිංහලයා මෝඩයා කැටුම්කන්න සුරයා කියලා ”

සිංහල දෙමට්ටියෝ එයාලගෙ දරුවන්ට කියලා දෙනවා මැරව්ව දෙමළයි, ෆොටෝ එකේ ඉන්න දෙමළයි හැරෙන්නට අතින් දෙමළ අය විශ්වාස කරන්නට එපා කියලා.

ඉතිං පරම්පරාවෙන්, පරම්පරාවට ඒක ගලා ගෙන යනවා. ඒ අවිශ්වාසය නැති කරන්ට තමයි අපි අද මේ යුද්ධ කරන්නෙ. ඒ වෙනුවෙන් අපට මොනවාටත් ලැබෙන්නෙ නැ අපිට පඩියක් දුන්නත් නැතත් අපි මේ දේ කරනවා. සමහර විට මම හෙට මැරෙයි. ඒත් මම බලාපොරොත්තු වන දේ කට්ටාහිර මේ රටේ සිද්ධවෙනවා නම් මම මැරෙන්න බයක් නැ. දුකක් නැ. ඒක නංගි මගේ ජීවත් කෙමේ හමුදාවේ ඉන්න හැම දෙනාගෙ ම බලාපොරොත්තුව. අපි යුද්ධ කරන්නෙ ලංකාවේ ජීවත් වන සාමාන්‍ය මිනිස්සු වෙනුවෙන්, ඒත් ඒක ගොඩක් දෙනෙක් දන්නේ නැ. දැනෙන්නේ නැ අපි කැනගල අපි කරනදේ ලංකාවේ ඉන්න අයට කියන්න උවමනාවක් නැ. අපි යුතුකම ඉටු කරනවා මිසක් පදක්කම්, වර්ණනා, ආචාර, සමාචාර මිනෑ නැ. නංගි හිතන විදිහටමයි. අපේ රටේ අතික් මිනිස්සුත් අපි දිහා බලන්නෙ අපි මිනීමරුවෝ. අපිට හිතක් පපුවක් නැ. ආදරය, කරුණාව, අවිනිසාව අපි දන්නෙ නැ. කියලා අපිට ඒ තත්ත්වයට පත්වෙලා ඉන්නෙ ඒ අය හින්දා කියලා ඒ අය කොයි වේලාවකටත් හිතන්නේ නැ. එතෙම හිතන හිතපු අය එදත් අදත් ඉන්න හින්දයි මේ යුද්දේ අද අමුතු විදිහකට කෙර්ගෙන යන්නෙ.

“ මට සමාවෙනයි අයිසෙ මම එව්වර දුර කල්පනා කරුවෙ නැ ” ඒත් අයිසෙ මට කියන්න අයිසලා මේ යුද්දේ කට්ටු නවත්වන්නෙ කියා

“ නංගි මම කේන්ද්‍ර හඳුනා පලාපලා කියන මිනිසෙක් නෙමේ ”

ඒ කියන්නේ අයිසලා පණ තියෙනතෙක් අයිසා යුද්ධ කරනවා. එහෙම නැත්නම් අනිත් පැත්තෙ ඔක්කොම මැරෙනකම් මේ යුද්ධෙ දිගට ම ගෙනියනවා. හොඳයි. අයිසා එහෙම යුද්දේ ඉවර වුනා කියමු. ඊට පස්සේ අයිසලාගේ, අම්මලාට තාත්තලාට, සහෝදර සහෝදරියනට, බැඳල ඉන්න නෝනලාට, පුතාලට, දුවලට, තාත්ත කෙනෙක්, සහෝදරයෙක් සැමියමක් නැති වුනාම හිතේ තියන හිත්දර නැති කරන්න පුළුවන්ද අයිසලාට එහෙම තමයි අනිත් අයටත් ඒ දේම තමයි. දෙගොල්ලන්ම කරන්නේ එකම දේ වෙන්නෙත් එකම දේ.

අම්මා කෙනෙක් ඔත් කඳදි ඔත් කටක් හිර උනොත් පුතා බඩහින්නෙ කියලා හිතනවා, නැත්නම් මැරව්ව පුතා මතක් වුනා කියලා අඩනවා, අයිසලා මෙහෙ ඉඳන් ගෙදර යනකං අම්මලා කොට්ටර ආශාවෙන් ද බලා ගෙන ඉන්නවා. ඇත්තේ ඒ වගේම අයිසලා ආපත්ත මෙහාට එද්දි අඩනව නේද?

නංගි කොහොමද දන්නේ?

අයිසෙ මිනි පෙට්ටිය නිදා ගන්න හැටි දැන ගන්න මැරෙන්න ම ඕනෑද? මහ සමුද්‍රේ ඩෝමාට්ටත් වඩා වැඩි වේගයෙන් දෙදෙනාම සිනාසුනහ. වසන්තගේ දෙනෙතත්, නදිගේ දෙනෙත් එකිනෙකට මුණ ගැසුණි. මහ සමුද්‍රේ ඩෝමාට් නැයි හිසේ, සුළං රැල්ලක් දෙදෙනාගේ

හදවත් මැදින් ගලා ගියේ ය. නදිගේ පියකරු මුහුණ රතුරිය. ඇය බිම බලාගත්තා ය.

අයිසේ හට්ට් වෙලා නේද? මම දැන් යන්න ඕනෑ. නදි බිම බලාගත් ලෙසට සිටිමින් පැවසුවා ය.

ඔව් ම තමා, කථා කර කර හිටපු හිත්ද වෙලාව යනවා දැනුණේ නැ. මේ ඒක නෙමේ නංගි මම හෙට ගමේ යනවා, මං එනකොට නංගිට සුභ ආරංචියක් අරං එන්නම් කෝ, පස්සෙ කියන්නම් කෝ.....

ලබන සද්දා නොවැරදිම මෙතෙක්ට එන්න.

මම එදාට එනවා වසන්ත කීවේ, වචනයෙන් කිව නොහැකි ප්‍රීතියක් හඳු පත්ලේ සහවාගෙන ය. නමුත් එය නිදිට ප්‍රශ්නිකාවට පිළිතුරු ඇත. එය ලිවීමට කඩදාසියක් නැත. නදි රහස දකී. එය කියන්නට ඇයට මුඛය ඇත. එතෙත් එහි හලාවන වචන නැත.

නදි එදින නිවසට යනතෙක් ම කල්පනා කළේ වසන්තගේ රූපමය. උසට සරලන මහතින් ද, මහතට සරලන උසකින් ද දේහදාර පෙනුමක් වසන්තට තිබුණි. හිරු රැසින් පිළිස්සුනු සුදුවත් හම සැබවින් ම යුද්ධයට ගිය සුදු ජාතිකයෙකු සිහිවෙයි. සිහින් තොල් සහල ඊට නොදැරිනි. පුංචි දැස හා නාසය කෙතරම් අපුරුට සඳක් මෙන් දිස් වන්නේ ද?

“ මම වසන්තට ආදරය කරන්නේද ”

“ නැ නැ වහෙම වෙන්න බැ ”

“ ඊත් ඇයි මට මෙහෙම හිතෙන්නෙ ”

නදී තම මනසත් සමඟ මුළු රැයෙන් ඇය නිදි දෙව් දුටු වැලඳගන්නා තෙක් සටන් කළේ ය.

වසන්ත ද, නදීට නොදෙව්නි සිස. සිංහල තරුණියක් මෙන් සියුමැලි මුටු මඩලක, සුදුවන් අත්, සුරංගනාරීයකගේ කෙස් කලබ වසන්තගේ සිත හොල්මන් කළේ රාගයෙන් නොව ප්‍රේමයෙනි. වසන්ත නිවසට යන්නට බසයට නැග අසුනක හිඳ දැස් පියවෙන මොහොතින් මොහොත පෙනෙන්නට වූයේ නදීමය. ඇගේ රුවමිය. වසන්ත දහසක් පැතුම් මැට්ටේ ය. මනසින් ඇගේ අත ගෙන තැනින් තැන ඇවිද්දේ ය. වසන්ත නිවසට ආවේ සිහිනයෙන් මෙනි. වසන්ත නිවසට පැමිණීම මඟුල් ගෙදරක සිරිගත්තේ ය. අම්මාට තමාගේ සිතුවිල්ල වසන්ත පැවසුවේ ප්‍රීතිමත් පිළිතුරක් බලාපොරොත්තු වෙති.

“ උඹට රවේ ගිනි නිවන්ධ ගිහිල්ලා අපේ ගෙදර ගිනිතිරියන්තිරි තදන්නේ අපිට දෙයියනේ පාරේ යන්ධ ඕනැ. ඒක විතරක උම මතක යියාගෙන කරන වැඩක් කරපං, ඒක උඹට කරන්ධ බං. ඊට ආතින් තියලාඋඹ ගෙදර නතර වෙයං ”

වසන්ත තම නියමිත නිවාඩු දින ගණන අවසන් වීමට පෙර නැවතත් කඳවුරට වාර්තා කළේ ය. පෙරසේම නදීත්, වසන්තත් හමුවිය.

අයියේ මොකක්ද මට කියනවා සිටි ආරංචිය වසන්ත නිරුත්තර විය.

අයියේ මම දන්නව හේතුව, අයියට බැ අයියා අවතේන් දෙයක් හිතලා අවත් විදිනකට, අවත් සමාරයක් ගොඩනගන්න. ඒක සදාකාලිකයි සමාරයට, ලංකාව අපිට සිංහල, දෙමළ අය තනි තනිව අපි සිංහල, අපි දෙමළ, කියනවා ඇරෙන්නට අපේ රට අපේ කම හැම දෙයක් ම දෙකට බෙදිලා ඉතින් අපි දෙන්නා දෙකට වෙන් වෙන එක එව්වර දෙයක් නෙමෙයි නේද අයියො.

“ අපි අයියෙ වෙනත් දිනාවකට පදිංචියට යන්ධ ඉන්නේ ”

“ ඊ කොහෙද? ”

ඇය ආපසු හැරී, මම යනවා අයියා, තම නිවසට ගමන් කළේ රැල්ල පාගමිනි. ඇගේ දෙපසේ වැදෙන හැම මුදු රැල්ලක සමඟ ඇගෙ දෙනෙතක ගලා වැටෙන කදුළු බිඳ ද එක් වී නැවතත් මුහුදට ගලා ගියේ

ය. නදිට වසන්තත්, වසන්තට නදිත් හඳවතින් ආදරය කළේ ය. එහෙත් එය දිගු අත්තක් නොවුයේ දෙදෙනාම අවසානය මෙය බව දුන් නිසා ය.

“ උම් උම්ලගෙ නංගී අතේ අපේ මිත්තු අර හමුදාකාරයාට යවනවා. උම්ලගේ පවුල අපට කරදරයක් නදිගේ සොයුරාට කීවේ ත්‍රස්ත නායකයා ය. ”

පසු දින වසන්ත උදෑසන දැනින් වෙනදාට දිස් වූ නදිගේ පැල්පත වෙනුවට දුටුවේ ඉහළට ඇදෙන පුටි දුම් රොටු කිහිපයක් පමණි. වසන්ත සිතුවේ නදි වෙනත් පළාතක යන නිසා නිවසට ගිනි තබන්නට ඇතැයි යන සිතුවීමකි. එහෙත් ඒ නදිගේ විතකයෙකු දුම් රොටු බව දැන ගන්නට තරම් කිසිවෙක් කිසිදිනක මෙහි පිට නැත.

“ ඉතයෙය පි ”

නොනැවතීම

“ නාරද ඇයි ”

“ බලන්නකො සිතාගෙ අම්මයි තාත්තයි ” “ මෙහෙන් ගිය දවස ඉඳන් අපේ ගෙදර තියන සිරියාව ” “ වෙනදට අම්මා වත්ත මුළුවාය. ඇවිදල කුඹුර හාපු මි හරකෙක් වගේ ම. එළිවෙනක ඇහැරගෙන පොළිස් කරපු සිමෙන්තියෙ මඩ නාවනවා ” “ තාත්තා උදේ කෑම කාපු වෙලේ ඉඳන් හාන්සි පුටුවට වෙලා බුලත් කකා කෙල ගහනවා ” “ බිත්තිගත් ඉවරයි මීදුලත් ඉවරයි ” “ මම වැඩ ඇරල ආපු වෙලේ ඉඳල කරන්ඩ තියෙන්නේ, සිමෙන්තිය පොළිස් කරන එකයි, බිත්ති හෝදන එකයි ” “ බිත්තිත් ඉතින් හෝදන්ඩ පුළුවන් වුනේ මම මෙහෙ ඇවිල්ලා රබර් ජෙන්නි ගාපු හින්දා, නැත්තං හුණුයි සමරයි දිග කර කර තමා හාගා හිටියේ ” නාරදගේ බිරිඳ වන සුරානි සෙනසුරාදා දිනයේ පොරොන්දුවක් නැතිව එක දිනට කියවන එකම කථාව මෙය වේ. නාරද අයුත් ගෙය සිටියේ නවීන පන්නයේ ඒශාල සැටියකය. මෙය ඔහුට කත්තරවිටලකි. ඔහු සැප පුටුවෙන් නැගිට ඉස්තෝජ්ජවේ අවත් මෝස්තරයේ රෙදි දමා සරසා ඇති අවත් පන්නයේ පරණ පුටුවක අයුත් ගත්තේ ය. හෙත් මායිමේ අවසානයේ නාරදගේ නෙතට ගැටෙන්නේ අවුරුදු ගණනකින් පලදහර නැති පිති පමුණු ගායි. එය නාරදගේ දහනව වන උපන්දින දා පියා, මව සහ නාරද විසින් සිටුවන ලද්දකි.

අමරසිංහ පටුලේ එකම දරුවා වූයේ නාරදය. හේ දොර ඉඩකඩම් අභිගයක් අමරසිංහ පටුලට නොතිබුණු අතර පියා උප විදුහල්පතිවරයෙකු වීමත් මව ගුරුවරියක් නිසා සැම විට නාරද උගත් පුද්ගලයෙකු කරන්නට දෙමාපියන් වෙහෙසුනේ ය. අ.පො.ස. සාමාන්‍ය පෙළ විභාගයට නාරද බොහෝ මහත්සි වී පාඩම් කටයුතු කළේ ය. එයට මහඟු රුකුලක් ලැබුනේ දෙමාපියන්ගෙනි. විභාගයට පාඩමට කරන කාල සීමාවේ දී නාරද පාසල් අවසන් වී නිවසට පැමිණ ඇදුම් උනා නැවත කැම කා පාඩම් කිරීම ඇඹිමයි. බොහෝ දිනවල තමාගේ පාසල් නිල ඇදුම් සෙදිමට්ටත් ඕහු කාලය මිඩංගු කළේ නැත. සමහර දිනවල නාරදගේ පාසල ඇදුම් සෝදනු ලැබුවේ නාරදගේ පියා විසිනි. නාරදට අවශ්‍ය හේ සමහර අවස්ථාවල දී බත් පත පවා පාඩම් කරන මේසය අසලට ම මව ගෙනත් දුන්නා ය. නාරදට ආහාර ගැනීමට කළ යුතුව තිබුනේ අම්මා ගෙන එන අත සෝදන භාරතයට අත සෝදා කැම කා නැවත අත සෝදන භාරතයෙන් අත සෝදා ගැනීම පමණි. නාරද තම දෙමාපියන් සමඟ ජීවත් වූ කාලය තුළ ඉදුල් පිභානක් සේද කාලයක් මතක නැත. උසස් පෙළ විභාගයට නාරද පෙනී සිටින සමයේ අමරසිංහ යුවල කටයුතු කළේ නාරදගේ මෙහෙකාරයන් මෙනි. නමුත් දෙමාපියන්ගේ අභිලාෂයන් නාරද මුදුන් පමුණුවාලිය. නාරදට සරසවි වරම් ලැබිණ.

නාරදගේ පියා නාරද ගැන තම දන්නා කියන හැම දෙනම සමඟ කතා කළේ ය.

“ අම්මේ මම ගැන කැම තැනම කි ය කිය යන්න එපා කියලා තාත්තට කියන්නකෝ ”

“ පුතේ උඹ ඉගෙන ගන්න එක තමා අපට තියන සැනසීම ” “ ඇත්ත අම්මේ ඕක මග කරදරයක් වෙනවානේ ”

“ උඹ ගැන කියන්න නැතිව අපි කවුරු ගැන ද කතා කරන්නේ ” අම්මාගේ ඊ වචනයෙන් නාරද සැම විට ම මෙල්ල විය.

නාරද ඉංජිනේරුවෙක් වී විසල් සමාජයට ඇතුල් වන විට තාත්තාත් අම්මත් ගුරු වෘත්තියෙන් සමුගෙන තිබුණි. මවත් පියාත් තම අර්ථ සාධක මුදලින් කළ එකම කාර්යය වූයේ තමන් ඉතිරි කරගත් මුදල් ද අර්ථ සාධක මුදල එකතු කොට අති සුබෝපගෝගී මෝයර් රථයක් නාරද රැගෙන දීමය.

සීත සුළං රැල්ලක් සර සර හසින් පිනි පමිබු ගසේ අතු පතර සොලවමින් වත් නාරදගේ ඇඟේ දැවිටිනි. ඊ සුළං වේගයට ඉස්තෝප්පුවෙන් කිර..... කිර හඬක් නැති ආවේ ය. ඊ හඬ නැති ආවේ නාරදට අකුරු කියවන දින දල්වන පොල්තෙල් පැන අඳ සුපානි විසින් “ ඇන්ට්ක් ” හාණ්ඩයක් ලෙස ඉස්තෝප්පුවේ එල්ලා ඇති නිසා ය. අවත් අවුරුද්දේ මේසයේ දී හා ඉසතෙල් ගාන මොහොතේ දී හැරෙන්නට ඊ පොල්තෙල් පහන කිසිවිටකත් නිවස තුළ දැල්වූයේ නැත. ඊ පහනට

සරස්වතී දෙවියන්ගේ බැල්ම ලැබී තිබෙන බවත් නාරදගේ ඉගෙනීමේ කටයුතු සැමදා සාර්ථක වන්නේ මේ පහත පත්තු කර ඇතුරු කියවීම නිසා බව මව විශ්වාස කළ නිසා ය. නාරදගේ මුඛව සිතනවත් නැති ආවේ නිතැතින් මය. ඊ ඔහු කුඩා කාලයේ තම මවගෙන් ඇසූ පැනයක් මෙනෙහි වීමෙනි.

“ අම්මේ මව මොකද, අයිගලා අක්කලාවත් නංගී කෙනෙක් වත් මල්ලී කෙනෙක් වත් නැත්තේ ”

පුතේ, මෝඩ පුත්තු, දුටුල ගොඩක් ඉන්නවට වඩා මගේ පුතා වගේ එක නුවණක්කාරයෙක් හිටියොත් මව ඇති. ඊ හින්දයි පුතේ පුතාට මෝඩ අයිගලාවත්, අක්කලාවත්, කවුරුවත් නැත්තේ. අම්මා එසේ කියන විට තාත්තා කන්තෝරු කාමරයේ සිට තනිව ම හිනැහෙනවා නාරදට යන්නමට මතකය.

“ එළියට ගිහිල්ලා නවලා නවලා මඩකාරියා වගේ ඇතුළට දුටුගෙන එන්නෙ නැතුව එළියෙ ටැප් එකෙන් කකුල් දෙක හෝදගෙන මේ ස්ලිපර්ස්, දෙක දාගෙන ඇතුළට එන්ඩ් ” සුරානි දියණියට කැනගෙන හඬින් නාරදගේ දැනැන බිදුනි. තම අත තිබූ පුතාගේ පාවහන් යුටුල දොර අසලට පැමිණ මිදුලට වීසි කොට නැවත සුරානි නිවස ඇතුළට ගියේ ය.

සුරානි ඉස්සර කෝට්ටිට හොඳ ද, ලස්සන ද, අහංසකද කාරදට සිතූනි. නාරද තම පුහුණුවීම් කරන කාලයේ දී සුරානි ව නාරදට හමු විය. ඊ කාලේ ඇය කොතරම් ලැජ්ජාශීලී තරුණියක් ද කොතරම් ළඟින් සිට කරා කළ ද ඇය සමහර වටන නාරදට නැසුනු වාර අපමණ ය. මාස කිහිපයක් දෙමාපියන්ට හොරෙන් තමාගේ පෙම් සබඳකම් පවත්වා ගෙන ගිය ආකාරය නාරද මෙනෙහි කළේ අඩම්බරයෙනි. පළමුව නාරද තම සම්බන්ධතාවය මවට කියූ පසු එදින රාත්‍රියේ මව පියාට කියා තිබුණි. රාත්‍රී කැම මේසයේ දී එහි තීරණය නාරදට ලැබුණි.

“ පුතේ උමට හොඳයි නම් අපි කැමතියි ”

මොනවා ද කරන කෙනෙක් ද, අම්මා ඇසුවා ය.

ගුරුවරයාක්

එහෙනම් අම්මා වගේ ම ඉදිසි තාත්තා එසේ පවසා හිනැහුණා ය.

ඊ දිනයට පසු වසරකින් සුරානිගේ හා නාරදගේ විවාහය සිදු විය.

මධ්‍යමයෙන් පසු සුරානි ගෙදර ආපසු සුරානි හා මව අතර පැවතියේ ලේලියක හා නැන්දම්මා කෙනෙකු අතර තිබෙන්නා වූ බැඳීමක් නොවී මිතුරියන් දෙදෙනෙකු අතර දක්නට ලැබෙන හැඟීමකි.

“ අපේ ගෙදරට ගැණු දරුවෙකුගේ කටහඬක් නැතුව පාවේවී තිබුනේ දැං ඊකත් හර් ” අම්මා එසේ කියන විට පොඩි දරුවකුගේ මුඛයට නැගෙන අභියෝගයක් හිනාවෙන් සුරානිගේ මුඛ පිරීයයි.

දින සති ගෙවී සුරානි අම්මා කෙනෙකු වන ලකුණු පහළ විය. එහිදී නාරදටුවන් වඩා සතුටු වූයේ අම්මා හා තාත්තා ය.

“ දුවේ මොකක් හර් අමාරුවක් හැදුනොත් නොකියා ඉන්න එපා ”

“ තාත්තා හැම විට ම උපදෙස් දුන්නා ය ”

“ අම්මා සුරානි සමඟ විහිථ කළා ය ”

“ දුවේ පුතෙක් ද? දුවෙක් ද? දන්නැ නේද? ”

කවුරු උනාම මොකද? පුතෙක් නං පුතා වගේ දුවෙක් නං දුව වගේ පුණ්ණ, පිළිතුරු අම්මා විසින් ම පවසා ඇය තනිවම සිනාසුනා ය.

කුසේ දරුවාට මාස තුනක් ගත වුවාට පසු නාරද සුරානි සමඟ එක කාමරයේ සිටීම අම්මාගෙන් අවසර නොලැබිණි. තාත්තා හා අම්මා නිදන කාමරයට තාත්තාගේ කන්තෝරු කාමරයේ සිටම පොත් ගෙන දමා කන්තෝරු කාමරය නාරදගේ නිදන කාමරය ලෙස අම්මා සකසා දුන්නේ ය.

“ දරු පැටියා ලැබෙනකන් ආයෙ එහෙ නිදාගන්න බැ ” මම දුවත් එක්ක රැ ඉන්නේ

නාරද හා සුරානි ඉස්තෝරුවේ එක ළඟ කථා කරමින් සිටින විට අම්මා සාලේ සිට උස් හඬින් පැවසූ විට නාරද රතු වූ මුහුණින් යුතුව කන්තෝරු කාමරයට ගිය අතර සුරානි බිමට හරවාගත් හිසින් යුතුව ඇගේ කාමරයට ඇතුළු වුවාය.

කිසිදු වැඩක් කිරීමට අම්මාගෙන් සුරානිට අවස්ථාවක් ලැබුනේ නැත. සුරානිගේ රෙදි නාරද විසින් යෝදා දෙනු ලැබූව ද රාජකාරිය නිසා එය බොහෝ විට අතපසු විය. මේ හේතුව නිසා නිවසට වැඩ කාර්යක් ගෙනෙමු යැයි නාරද යෝජනා කළ ද අම්මා එයට කැමති වූයේ නැත.

“ මට පුළුවන් දුවගේ වැඩ කටයුතු බලාගත්ති ” උඹ උඹේ වැඩක් බලාගනි.

එයින් පසු අම්මා සුරානිගේ සියලු ම කාර්යයන් ගැන වගබලා ගත්තා ය. ඇය කොතරම් සුරානිට ආදරය කළාදැයි කියතොත් සුරානිගේ සියලු ම රෙදි සේදුවා ය. එමෙන් ම තාත්තා කොයිදු මොහොතක හෝ අම්මාගේ මේ කාර්යයට හරස් කැටුළුවී නැත.

සුරානිට ලැබුණේ දුටිකි. දිගණිය සුරානිගේවත් නාරදගේවත් පටිසන්ත අම්මා මැලි විය. ඒ ඇය එතරම් දිගණියට ආදරය කළ නිසා ය. කවුරුත් හෝ දිගණිය බලන්නට පැමිණි විට අම්මා කීවේ “ මගේ කෙලි පොඩ්ඩ බලන්න කවුදෝ ඇවිල්ලා ” යනුවෙනි. නාරදට දිගණිය සුරතල් කිරීමට ලැබුණේ ඉතා කෙටි කාලයකි. ඒ රාත්‍රී ආහාරයෙන් පසුවය. අත් හැම මොහොතක ම අම්මා, තාත්තා, සුරානි අතින් අතට මාරු වෙමින් දිගණිය සුරතල් වෙයි. නාරදගේ සිතේ දිගණිය තුරුල් කරගෙන නිදා ගැනීමට ආශාවක් උපන්න ද තුන්මසක් යනතුරු ම එම ආශාව මැඩ ගැනීමට සිදු වූයේ අම්මාගේ තහංචි නිසාම ය.

දිගණිය ලැබී දෙමායසක් ගත වන විට කොළඹ ව්‍යාපාරිකයෙක් හා විවාහ වී සුබෝපහෝගී ජීවිතයක් ගත කරමින් සිටින සුරානිගේ නැගණිය නිරන්තරයෙන් නාරදගේ නිවහනට පැමිණෙන්නට පටන් ගත්තේ ය. ඇය සුරානිට පෙර විවාහ වී සිටියත් ඇයට දරුවන් නොමැති නිසාත් තමන්ගේ පටුලේ අයෙක් නිතර පමන් ළඟ සිටින විට සුරානිටත් හිතට සහනයක් ලැබෙනැයි යන බලාපොරොත්තුවෙන් නාරද නිතරම සිටියේ ය. එහෙත් එක් දිනක් සුරානි හා ඇගේ නැගණිය කථා කරමින් සිටි

කාමරය අසලින් යන විට නැගණියගේ මුඛින් පිට වූ වචනය නාරදගේ දෙසට නට අදහාගත නොහැකි විය.

බලන්ධකො අක්කේ මේ ගේ හරිසට බිංගෙයක් වගේ නේ, මකුවදැල් බැදිලා, සිලිමක් නැ, හුණු ගාලා බිමට මිටියකින් ගැහැට්ටොත් කුණු තට්ටුවක් ගලවන්න පුළුවන් වෙයි. කරන්ටි තියන එකේ සිලිම ගහලා, පොලිපර් එකක් ගෙනත් පොලිස් කරන්ධකෝ. මට මට සල්ලි දෙන්නි, මම එන ගමන් ගෙනත් දෙන්නමි පොලිපර් එකක්. අර ඉස්සෝප්පුවේ හැම තැනම බුලත් කෙල, හරිසට සක්කිලි දෙමට විකක් එකතු වෙලා බුලත් කකා කෙල ගහනවා වගේ, මානණ්ඩිට දවසකට බුලත් කඩයක් විතර යනවා ඇති නේද?

කාගෙද අර සාලෙ තියන අඩි පාරවල්, නැන්දම්මා උදේ පාන්දර වෙලට ගිහිල්ලා එනවද හැමදාම.

අක්කේ..... මම රට්ට කිට්ටා අම්මලා, තාත්තලා එක්ක ඉන්නටනං මට ඔයත් එක්ක ඉන්ඩ බැ කියලා. ඊට පස්සෙ එයා කොළඹ ගෙයක් ගත්තා.

දැන් මට ඕනේ විදිහට ගේ ලස්සනට තියා ගන්නවා. හැම ගැහැණියකුට ම අක්කේ මිනිසෙක් එක්ක ඉන්නවානමි ගමන්ගේ කියලා ගෙයක් දොරක් තියෙන්න මිනැ. නැත්නම් ඉතින් ගෙදර මොකක් හර වැඩක් කරන්න ගියහම පොඩි කාලේ අම්මගෙන් අවසර ගත්තා වගේ නැන්දම්මාගෙන් අවසර ගන්න වෙනවා.

මේක කරන්නද?

අරක කරන්නද?

අරක මෙතනින් තිබ්බට කමක් නැද්ද?

මේ පුටුව අතෙත්තට අල්ලන්න ද?

මම මේක ගත්ත ද?

දහසක් ප්‍රශ්න, මට ඕවා මොනවත් නැ. අක්කේ මේ දුටුවකුත් ඉන්න එකේ ගේ පිළිවෙලක් කර ගත්තේ නැත්තම් මේ ළමයි ලොකු වෙලා බතින්නේ අපටමයි. නැගණිය කියු කටාවෙහි සත්‍යතාවයක් ඇත. එතෙත් සුරානි ඇගේ කටාව පිළිතුරක් නොදන්න ද ඇය කියු සියල්ල සිතට ගත් බව නම් සත්‍යයකි.

සුරානිගේ නැගණියගේ පැමිණීම දින දින වැඩිවෙත්ම සුරානිගේ වෙනස් වීම ද වික වික වැඩිවන්නට විය. වෙනත් පඩි දිනගන්නි සුරානි අම්මා හා තාත්තා කැමති කැම රැගෙන ආ නමුත් පසුව ඇයට ලැබෙන සෑම මුදලකින් ම අලුත් විදුලි උපකරණයක් ගන්නට පෙළඹුණා ය. අම්මාට මේ වෙනස් වීම දැනුන ද ඇ ඉට්තා සුරානි සැනසීමට තැත් කළා ය.

“ යුව ආටට පස්සෙ තමයි අපේ ගෙදරට ඉලෙක්ට්‍රික් බඩු ආවේ ” අම්මා බොහෝ විට ම කීවා ය. එතෙත් එහි ඇතුළු පදක් නොතිබුණ ද නො වේ. මාස තුනක් පමණ ගත වන විට සුරානි විදුලි උපකරණ පහසු ගෙවීමේ ක්‍රමයට ගෙන ආවා ය. සුරානි තම පඩියෙන් කැපෙන්නට බැංකු ණයක් ගෙන ඊ මුදල් සිලිම් ගැසීමට හා රබර් තිත්ත ආලේප කිරීමට

යොදා ගත්තා ය. නාරද එය විරුද්ධ වීමට හැකියාවක් කොයියම් මොහොතක හෝ තිබුණේ නැත.

දිනෙන් දිනම නැන්දම්මාගේ ලේලිගේ හඬය අතු තත්ත්වයට පත් විය. තත්ත්වය කෙතරම් බරපතල වුවදැයි කියත හොත් එකිනෙකාට තම තමන් මුහුණ බලා ගෙන කටා කළ නොහැකි තත්ත්වයට පත් විය. සෑම විට ම මේ දෙදෙනා එකිනෙකාට බැන ගත්තා ය. සෘජුව නොව චක්‍රාකාරයෙනි. ඊ සදහා ඔවුන් සොයා ගත් උපාය මාර්ගය වූයේ නිවසේ සිටි නාකි බැල්ලිය.

මේ නාකි බැල්ලි කොහේ ගිනිත් එනවද මං දන්නේ නැ. රටේ ලෝකෙ තියෙන හැම පරාවක් ම පාගා ගෙන මේ පොලිස් කරපු එකේ බුද්ධගත්තවා සුරානි එසේ කියන්නේ බැල්ලිට මුත් වදින්නේ නැන්දම්මාට ය. බැල්ලි සුරානිගේ මේ කැතැසීම නිසා බිය වී අම්මා සිටින කාමරය දෙසට ගොස් නිදා ගැනීමට සැරසෙයි.

මේ බැල්ලි මොන නත්තත්තාට ගිනිල්ල ද දන්නෙ නැ බුද්ධන්ඩ වීතරක් ආවා මෙතෙත්ටම. නැන්දම්මා කියන්නේ සුරානිට ය.

මේ හඬයට නාරදගේ පියා මැදිහත් වූයේ නැත. දිනක් සවස නාරදගේ පියා නාරදට කටා කළේ ය.

පුතේ මෙහෙම දිනට ම ගියොත් උඹලගේ පවුල් ජීවිතේ අවුල් වෙනවා. ඊ හින්ද පුතේ මම හිතනවා අම්මයි මායි වැඩිහිටි නිවාසයකට ගිහිල්ලා නවතින්න.

ඊත් තාත්තෙ

උඹ බව වෙනම වටා මම වතෙත් ගිහිල්ලා කියන්නේ නැ ලේලි හින්ද අපි මෙහෙම ආවා කියලා උඹ කලබල වෙන්නෙ නැතිව ඉඳපං, ඊත් පුතේ උඹට නිවාඩු තියන වේලාවක මේ කෙලි පොඩ්ඩත් අරගෙන වරෙන් අපට බලන්න. නාරදට තාත්තට කියන්නට වචනයක් ඉතිරිව තිබුණේ නැත.

ට්ටි..... ට්ටි..... ට්ටි..... අන්න ලියුම් කාරයා ඇවිල්ලා, දුටුවී ගිහිල්ලා ලියුම් අරගෙන එන්න.

“ ආයෙත් සල්ලි ඉල්ලා වැඩිහිටි නිවාසයෙන් ද දන්නේ නැ ” සුරානි කීවා ය.

දිගුණිය ලියුම ගෙනත් පියා අතට දුන්නා ය.

“ ඕකට මනි මිධරයක් යවන්න ” පටසමිත් සුරානි නිවස තුළට වැදුනේ ලියුම නාරද වීථිවර කරන්නටත් පෙර ය.

නාරද ලියුම් කවරය වීථිවර කළේ ය.

රෝහලේ දී,

1999.07.07

පුතා වෙත,

පුතේ උඹලගේ තාත්තට හොඳට ම අමාරුයි. මේ ලියුම ලියන්නේ ඉස්පිරිතාලේ ඉඳලා. පුතේ මං උමේන් වෙත කිසි දෙයක් ඉල්ලන්නෙ නැ. උඹලගෙ තාත්තට මැරෙන්න ඉස්සෙල්ලා උමේ අතින් බත් කටක් කන්න මිනලු. ඊක වීතරක් කරපං මගේ පුතේ වීථිවරයි මම උමේන් ඉල්ලන්නේ.

අම්මා

නාරද ලියුම කියවා අවසන් වන්නට පෙර දෙනෙතින් ගලා ගිය කැළඹ බිත්ත දකින්නට නාරදගේ බිරිඳ හෝ දිගුණිය නෙත් මායිමේ සිටියේ නැත.

“ මොනවද කියලා තියෙන්නෙ ” ඉස්තෝප්පුවේ දොර ලඟට පැමිණි සුරානි විමසීය.

“ තාත්තා ඉස්පිරිතාලෙ ලු බත් එකක් උදේට යැව්වොත් හොඳයි ” හරි බර් ගසාගත් වටිනා වීකෙන් නාරද කීවේ ය.

පසු ඉරුදින පාන්දර නාරද නිවසින් පිට වුයේ කාර්යාලයේ අතිවාර්ය වැඩක් අවසන් කිරීමට ය. එතෙක් නිවසින් පිටවෙන්නට පෙර ඇඟ පුරානි අම්මා තම පියාට බත් යැවීම මතක් කළා ය.

උදෑසන පුරානි ඇගේ නින්ද සීතාමතා ම දිව්ස කර ගත්තා ය.

නාරද ගමන් ගත්තේ පියා සිටින රෝහල අසලින් එාගත් රෝහලේ සිටින පියාගේ ලෙයෙහි ශක්තිය රජයේ තිරිංග තද කිරීමට ශක්තිය ලබා දුන්නේ නැත. එතෙයින් නාරදගේ රචය නොනැවතීම කාර්යාලය තෙක් ගමන් කළේ ය.

නාරද දහවල් කෑම වේලාවට නිවසට පැමිණියේ ය.

“ ඔයා තාත්තාට බත් එක යැව්වද ”

“ නැ ඇණේ මම අද නැගිටින්න පරක්කු වුණා ”

එතෙනම් දෙන්නම් මං අරං යන්නම්. නාරද දරාගත නොහැකි ශෝකයත් පිට කළ නොහැකි කෝපයත් අතර තනිවිය.

දහතුනේ වාට්ටුව කොතනද, රෝහල් සේවකයකුගෙන් නාරද ප්‍රශ්න කළේ ය.

“ මෙතෙම ගිහිල්ලා මහත්තයා වමට හැරෙන්න, ඊට පස්සෙ දිගට ම ගිහාම තියෙන්නෙ දහතුනේ වාට්ටුව ”

“ බොහොම ස්තූතියි ”

නාරද දහතුනේ වාට්ටුවට ගිය ද එහි එක් ඇඳකවත් පියා දුටුවේ නැත. කලබලයට පත් නාරද රෝගීන් ගැන දන්නා විමසුම් කාර්යාලයෙන් ඇසුවේ ය.

මහත්තයා ඒ ලෙඩා අද උදේ දහයට විතර මැරුණා. වැඩිහිටි නිවාසෙ කට්ටිය මිනිය හාර ගත්තා, එයාගෙ නෝතත් එක්ක. මැරව්ට එක්කෙනා මහත්තයාගෙ කවුරුහරි ද?

නැ නැ මගෙ කවුරුවත් නෙමේ අද්දරන එක්කෙනෙක් නාරද පැවසුවා ය.

විදුලි වේගයෙන් නාරද රිය පදවාගෙන ඡයේ වැඩිහිටි නිවාසට ය. රියෙන් නාරද බසිත් ම තාත්තා කැමති ම සුදු පාරයේ රෝස පාට මල් ඇති සාරියත් හැඳ ගෙන අම්මා වැඩිහිටි නිවාසයේ ගෙට්ටුවෙන් ඇතුල්

වුවා ය. අම්මා පැමිණෙන්නේ තාත්තාගේ අවසන් කටයුතු නමාර කර බව
 නාරද අමුතුවෙන් දැනටිය යුතු නො වේ. ඉදිරියට ගත් පස නැවත
 වාහනය ඇතුළට ගත් නාරද අම්මා වැඩිහිටි නිවාසයට ලංවන්නට පෙර
 වැඩිහිටි නිවාසයේ අනෙක් ගේට්ටුවෙන් පිට විය.

තාත්තේ සීයා මැරිලා තේද? දියණිය ප්‍රශ්න කළා ය.

නාරද කිසිත් නොපටසා කාමරය තුළට වැදි දොර වසාගන්නා
 ය. නැවත නාරද කාමරයෙන් පිටතට පැමිණියේ රාත්‍රී ආහාරය ගැනීමට
 ය. මුළු ගෙදරම පවතින්නේ මුසල බවකි. එක් අයෙකු හෝ වචනයක් පිට
 කරන්නේ නැත. තම අසුන්වල හිඳ ගෙන අතට අසුවන කැම වීක කවේ
 දමා ගිලින්නේ ය. තවමත් කැම මේසය නිසසල ය. නිහඩ ය.

අම්මේ, අම්මයි තාත්තයි නාකි වුණාම, ආට්ටිය සීයයි වගේ
 වැඩිහිටි නිවාසයට යනවද නවතින්න? අව හැට්ටි දියණිය ප්‍රශ්න කළා
 ය.

කඳුළු පිරි නාරදගේ දෙනෙතට, සුරානිගේ අභිසක මුහුණ
 නැවත වරක් එකිනෙකට හමු විය.

ගම්මැදද

මේ හදිය වෙනකොට මට හරියට මතකට එන විදහට මං
 හිටියේ අපේ ගම්මණ්ඩියේ තිබ්බේ පොල් අතු ඉස්කෝල පහේ
 කැලැයිගේ ය. අපේ ගෙදර තිබුණේ කන්දෙ මත කැලැටි පාමුල ය. ලොකු
 අයිසාත්, මිදු අයිසාත්, අම්මාත් මාත් පමණි. පොල් අතු, පල් අතු, සෙවිලි
 කර, ඊට උඩින් පිදුරු දමා තිබු අපේ ගෙදර කටු මැටියෙන් තනා බිමට
 ගොමි තබා තිබුණි. ගෙදර සෘල කැල්ල ඇරුනාමි පුංචි ඉස්කෝප්පු
 කැල්ලකුත් ඇතුළු කාමරයක් හා තව එක් කාමරයක් අපේ ගෙදර තිබුණු
 අතර වටේ පල් අතු අවුරා කුස්සිය තිබුණේ වෙනම ය. අඟිලිවෙලකට
 මිදුලෙන් ඒ මේ අත වල් ගස් වැඩි තිබුණි. ඊත් අපේ ගෙදර ගමේ කා
 අතරින් ප්‍රසිද්ධ වූයේ ලොකු ගෙදර යන නමින් ය. ඒ වෙන එකක් නිසා
 නොවේ. අපේ ගෙදර මුදුල් යනමින් තිබුණු නිසා ය. තාත්තා මිය ඇදුනේ
 මං පන්සලේ මොනවිසුරු අකුරු උගන්නා කාලයේ දී ය. ඉන්පසු ලොකු
 අයිසා ගමෙන් පිටමං ව වත්තියට ගියේ ය. වැඩිකල් යන්නට පෙර ලොකු
 අයිසාට හරිගියේය. අතමිට කාසි පනම් හොඳට ලැබිණ. ලොකු අයිසාට
 යෙදුට අම්මාට මට මද්දු අයිසාට හොඳට සැලකුවේ ය. ඒත් ලොකු
 අයිසාගේ සැලකිලි විකක් අඩු විය. ඒ මක්කත් නිසා නොව ලොකු අයිසා
 පවුල් වුවාය. ලොකු අයිසා උන්දැගෙ සැනින් එක්ක වීක දොහක් අපේ
 ගෙදර නැවති හිටියා ය. එකට මං ජෙතරම් කැමැත්තක් දැක්වුවේ නැත.
 මට ද උන් දෙන්නා ගෙදර හිටි දොහෝ රැව් ඇලවුනේ ඇතුළු කාමරයේ ඒ
 කාමරය මට අයිති එකක් යැයි කිසා සිටි මට උන් දෙන්නා හින්දා මට
 අම්මා එක්ක සාලේ පත් පැදුවේ ඇලවෙන්නට සිදු විය. අනිත් කාමරයේ
 මද්දු අයිසා විසින් බද්දට ගන්නා ය. උා එක්ක මොන යකාටවත් නිදන්න

බැරිය. උගේ අතපස දික්කර හරකෙක් වගේ බුද්ධිය හිත්වා උන්දැ වක්ක ඇලවෙන්න මං කොට් වෙලාවකටත් ගියේ නැත.

ලොකු අයියා ගෙදරින් යනවා ලොකු අයියාගේ ගැනි අපේ අම්මාට වැද්දා ය. අයියා අම්මාට වැන්නා ය. මමත් උන් දෙන්නාට ම වැන්නා ය. ලොකු අයියාගේ ගැනි මාගේ ඔළුගෙඩිය ඉම්බාය. හැබැහින් ම ඒ උන්දැ නම් හරි සිද්දේ ගැණියෙකි. පොත්ත සුදු සුද්දියක් නොවුනාට හරිම ටික් ටාටක් ටික්ගේ මුණේ තිබුණි. ලොකු අයියාට හොඳම ගැණි අනුවෙලා තියෙනවා කියා මට යන්න වැටෙනුනා මතක ය. ඊත් ඉතින් ලොකු අයියා දොට්ට බිහිද්දී මද්දු අයියාට කටා කොට උපදෙසක් දුන්නා ය.

“ මද්දු මලේ මට දැන් ටිකක් පවුල් බරක් නැතුවා නොවැ. ඉතිං උබගැත් පණං හතරක් ගොයන්න බලපං මමත් පුළුවන් පිදිහකට ගෙදෙට්ට සියක් හරි වචනක් බලන්නං මං මේ කිව්වේ ඉතින් ඉස්සර වගේම මෙහෙ ටිකරක් නෙමේ නොවැ මට කියෙන්නේ ”

“ මට තේරුණා ලොකු අයියේ මම පුංචි බාප්පාට කියලා ගම්පහාට් ඔරිසරගෙන් මොකක් හරි ලියන රැස්සාවක් ගොයා ගන්න බලන්නං, මට තේරෙනවා ඉතිං පවුලක් වුනාම කියන අමාරුව ” මද්දු අයියා ලොකු අයියාට එහෙම කිව්වා.

“ උමට දෙසියන්ගෙ පිහිටයි ” කියලා ලොකු අයියා මද්දු අයියාගෙන් සමුගත්තා. ලොකු අයියාගෙ ගැණි සිරික්කි ගිනාටක් දාල මලුවෙන් මද්දු අයියාට වන්නං කියලා ගියා. මම ඉතින් මේ ඔක්කොම පැත්තකට වෙලා කට ඇරගෙන බලාගෙන හිටියේ ය.

පුංචි බාප්පා කා මද්දු අයියා අතර තිබෙන්නේ අපුරු ලෙන්ගතු කමකි. ඒ මොනටත් කියා නොව උන් දෙන්නා ටිවේක පාඩුව මත කැලේට වැදිලා වැද්දන් වගේ එකට දඩයමේ යන හිත්දාය. පුංචි බාප්පා ටටුවමේ ආණ්ඩුවේ කන්තෝරුවක ඇතුළේ මොකක්දෝ රැස්සාවක් කලා ය. පුංචි බාප්පා පවුල් වෙලා හිටියේ අපේ අම්මාගේ ම නංගිය, ඊක මරු කටාවකි. අපේ අම්මාට ලොකු අයියා හම්බවෙන්න ඉන්න කොට පුංචි අම්මා ආවතේට කොරන්නට නැවැතුණාය. ඒ කාලේ අම්මයි තාත්තයි නැට්තිලා හිටියේ දැන් අපේ ගෙදරය. පුංචි බාප්පා හිටියේ තාත්තලාගේ මහගෙදර ය. අම්මාට තාත්තා ලුල් මාර් වෙනත් දිය මසක් කන්නට ඕනෑ උණු ටිට් කිවේ පුංචි බාප්පාට ය. සත්තුගේ අඩි පාර දිගේ ගොස් උන් අල්ලන්ට පුංචි බාප්පාට තරම් දන්න කෙනෙක් ගමේ හිටියේ නැති අතර වැටේ මාර් වලවල් ඉවෙන් දැන ගන්නේ බල්ලා ඉට් අල්ලනවා මෙනි.

ඉතින් පුංචි බාප්පා කැම ගෙන අතර අම්මාගෙ නංගි ඒ කිවේ පුංචි අම්මා එව්වා උයා පිහාදෙයි. බාප්පා මොනවා හරි ගෙට්ට ගෙනාවොත් ඊක දි එක පයින් ගෙදර ගියේ නැත. පුංචි බාප්පා හරි කටටිය. උන්දැ පුංචි අම්මා මාර් එදලා එය පිහාදුන් පසු ඊකත් එක්ක බත් කටක් කාලා ගියා ය. සමහර දාට අම්මාගේ පෙරැන්න එහෙම කලත්

සත්තකින් ම පුංචි බාජ්ජා අපේ ගෙදර නැවතී ඉන්නට අකමැත්තක් තිබීමෙන් නැත.

මන්ද උන්දැට පුංචි අම්මාත් එක්ක කුසයේ උයන වෙලාව උතුරු මුතුරු පරා ඉන්නට පුරුවන් වන නිසා ය. අම්මාත් භාත්තාත් මේ කෙරුවාවට හරස් කැපුවේ නැත. ඉතින් ඔන්න අපේ අම්මාට ලොකු අයිසා ලැබුනට පසු පුංචි අම්මාට උන්දලාගේ ගෙදරට යනට ලැබුනේ නැත. පුංචි බාජ්ජා උන්දලාගේ බඩට අපේ හිටිපි අක්කා ඊ එන කොට දි තිබුණි.

භාත්තාට මේ ගැන විතක් තරහ ගොස් තිබිණි. “ මොකක්ද මලේ උඹ මේ කළ විගඩම ”

මං කළේ උන්දලාගේ කැමැත්තෙන් ඒකි මට බහ දිලා ඉටරයි. අපි බදින්නට තමා ඉන්නේ අයිසට කියන්න කියලා තමයි හිටියේ ඒත් ඉතින් විකක් අපි ඉක්මන් උනා වැඩි තමා, හෙට ආරච්චි උන්දැට කියලා මේක අහවරයක් කරනවා. එතැනින් පුංචි බාජ්ජාගේ හා පුංචි අම්මාගේ මහල් තුළාව කෙලවර විය. අවුරුද්ද දොහේට මේක අපේ ගෙදර රස කරාවය. නොනගහේ වෙලාවට පුංචි අම්මා අල්ලා ගෙන උන්දලාගේ ඇස් දෙක රතුරන තුරු මේ ගැන පුංචි අම්මාට ඔව්වමී කරන එක ලොකු අයිසාගෙන් මද්දු අයිසාගෙන් සිරිතය.

ඉස්සෙල්ලාම කරාවට පටන් ගත්තේ ලොකු අයිසා ය. “ පුංචි බාජ්ජා මොකක්ද බං බඩේ ඉන්න කොට පුංචි අම්මා එක්ක රැලු මාරු ඉට්ටා කියන්නේ ”

“ මං බිලි බාපු නොදම ලුලා තමයි උඹලාගේ පුංචි අම්මා ” පුංචි බාජ්ජා හිනැහි හිනැහි කියන්නේ අඩම්බරයෙනි.

“ මේක ඇසෙන විට පුංචි අම්මා ගෙදර කොහේ හිටිය ද අයට වේගයෙන් අපි ඉන්න තැනට එන්නේ ය. ”

“ මොකක් ද උඹලා පුංචි අම්මා කියන කිය කියා කැකිරු පැලෙන්ඩ හිනාවෙන්නේ ” පුංචි අම්මා ලොකු අයිසා දෙස බලාගෙන දොඩන්නේ මටාගත් අමනාපයෙනි.

“ නැ මං කිට්ටේ මේ පුංචි අම්මේ ” මං බඩේ ඉන්න කාලේ බාජ්ජා උඹයි රැට ලුල් මාරු උයලා කැවයි කියලා.

පුංචි බාජ්ජා කොක් හඩලා සිනාසෙන විට පුංචි අම්මාගේ මුණ රතුරන්නේ පමිබු ගෙඩියක් වගේ ය.

ඒක නොවේ පුංචි අම්මේ “ තෙලටද කිරට ද ලුලා රස ” ඒ කරාවට එන්නේ මද්දු අයිසා ය.

“ මේ මදදු වකෝ උඹ මගෙන් මුකුත් අහගන්න එපා මේ වගේ හොඳ ද වසක ”

මොනවා උනත් ඉතින් තෙලෙන් බැද්දත් කිරෙන් බැද්දත් කොබෙයියනේ නැද්ද? අනේ ඉතින් හිටිවි එකි හරියට ලුණු රස නං බලලා තියෙනවා. ලොකු අයියා මෙහෙම කියන විට පුංචි අම්මාගෙ මුණ හරියට පුපුරන්ඩ ලං වෙව්විරිහිඳ්ඳා කරලක් වගේ ය.

“ මේ ලොකු වකෝ උඹ මගේ කුණු හරුප අහගන්න එපා ” නොදකිං තියන මනමාල කම්, කොහෙද උඹලම තියන්නෙන් උඹලගෙ මහ ලොකු පුංචි බාප්පාගෙ අවලං කටවල්

පුංචි බාප්පා පුටුවේ ඉඳගෙන කකුල් දෙක උඩදාගෙන හු කිය කියා හිනැහෙයි. මේක බලාගෙන සිටින පුංචි අම්මා බාප්පාටත් බැන වදි.

“ මල කෝලං, අවුරුද්ද දවසෙත් ” කියා අවුරුදු විත්තේ ගැවේ ගලවා නැවත ඉන අස්සේ ගසා ගස්සා ගෙන ගේ ඇතුලට වදි. මොනවා කිවත් අපි බුලත් දී පුංචි අම්මාටත් බාප්පාටත් අවුරුද්ද දවසේ වදින විට පුංචි අම්මාගේ ඇස් දෙකේ කදුටු බෝතලයක් විතර පිරෙයි.

“ රත්තත්තරේ පිහිටයි, කුණුරුවන් සරණයි, උඹල ගම්බාර දෙයියො බලාගන්නවා. කියා අපේ නලල් තලේ ඉබින්නේ හිටිවි අත්කාටත් තියෙන ආදරය මෙනි. අපේ අම්මාත් මේ දෙම හිටිවි අත්කාටත් කරයි. ඇත්තෙන් ම ඊකනම් හරිම පුන්දරය ”

ලොකු අයියවෙ පොරොන්දු වෙව්වි ඊදිහට පුංචි බාප්පාත්, මදදු අයියාත් ඔපිසර ළහ ගොස් රස්කාටක් නොයා ගන්නේ ය. ඔපිසරයා පුංචි බාප්පාගේගත් මිත්‍රයෙකි. ඒ නිසා වැඩේ කර ගත්ත විතරම් අමාරු වී තිබුණේ නැත. මොකක් වුනත් වදන් අදත් ඔපිසරට කැලේ වල් උාරු ගාතයක් හා අරක්කු බෝතලයක් ගෙයි පිටිපස්සෙන් ගොස් කුස්සියේ තිබ්බා නම් වැඩේ ලබ්බට පිහියෙන් ඇන්නා වගේ හරි යයි. එතෙත් ඊක ඔපිසර මහත්තයාට කියන්න ඕනෑ මෙහෙම ය.

ඔපිසරගේ කාමරයට ඇතුල් වන විට ඔපිසරයා “ මැණිකේ කටුද, බලන්න මේ ඇවිල්ලා ඉන්නේ කියයි. එව්ට අනෙක් පුද්ගලයා ”

“ මං නාමිනේ කුස්සිය පැත්තෙන් මුලිවි වෙලයි ආවේ ”

“ ආ එතෙම ද

එහෙත් මැණිකෙ අරිට තේ හඳුනාම ඔය වතන අතේ කන්ට මොනානර් කියෙනවනං වතකං චර්චනං කාර් නැ. දැන් තේ බොන වෙලාව නොවැ.

අත වන වනා ඔපියරගේ ගෙදරට ගියේ නං මැණිකේ අරිට කහට කොප්පයක් ගෙනත් දුන්නං, ඉතින් ඒ වැඩේ කටදාවත් වෙන්නැති කාර්යයක් බව ගම්මුත් කවුරුත් දිනිති.

පාර දිගේ කවුරු හර් හමුවන විට “ බැරක් ද ” දැයි අසන්නේ පුරුද්දට මෙනි.

“ හදිසියකට මං ඔපියරුන්නැහෙ හම්බවෙන්නි ගියා ” “ ආ වහෙත් උම් හොඳ කිර් කහට එකක් බිලා එනවා ඇත්තේ ” කවුරුත් කීය.

මෙය ඔපියරත් දනි. ඒත් ප්‍රශ්නයක් නැත. ඒ රාජකාරියට කරන ක්‍රියාකාර් වත් පිළිවෙතය.

“ වැඩේ හර් යනවනං මොකක් වුනාම මොකද බං ” ඒ වියට ලැබෙන පිළිතුරය.

මද්දු අයියාට රස්කාව ලැබුණු පසු අපේ වත්තේම පළ දෙකකට රට උච්ඡා පොඩියට ගෙයි කැල්ලක් හදා ගත්තා ය. “ දැන් පොඩි

එකට මෙහේ ” මද්දු අයියා දවසක් අම්මාට කිව්වා ය. ඒ පොඩි එකා කිවේ මට ය.

අවුරුදු ගණනකට පසු අපේ ගෙදර උත්සවයක් පැවතුනි. අපේ ගෙදර කිව්වාම මොකද, අපේ පුංචි බාප්පලාගේ ගෙදර ගෙදර වූ අපේ ම මග ගෙදර ය. ඒ අපේ මද්දු අයියාගේ කසාදෙ දවසේ ය. මද්දු අයියා අල්ලා ගෙන තිබුනේත් ලොකු අත්තකි. ලොකු පවුලක එකියක් කියා කවුරුත් කවා කළේ ය. ඒත් ඉතින් ලොකු පවුලක එකියක් කොහොමද මද්දු අයියාට මුළිවිටි උනේ මොකක් හර් හුට්ටයක් ඒකිගෙ ඇති. මට යන්නං කුකුළක් උපන්නේ ය. එක්කෝ තවත් මිනිහෙක් එක්ක යාට වෙලා උන්දැ සල්ලං වෙලා මද්දු අයියාට හේත්තු උනාද? ඒත් ඉතින් මොනවා කොරන්නද? මද්දු අයියා එකිගෙන් බත අර ගෙන දැං මහල් කන වෙලාව මමත් කල්පනා කරන “ මත මහල් ” මට තනිවම සිතා ගියේ ය. මද්දු අයියාගේ ගැණි හිටියෙ හර් ආඩම්බරයෙනි. පුම්බන ලද ආඩම්බරය හරියට බෙර ගෙඩියක් වගේ “ ලොකු ඉස්කෝල් මහත්තයා සිංහල පාඩමේ දී අපට කියා දුන්නේ ය. පොත්ත පුදු උනාට ” “ උඩින් ඔපේ ද යටින් පතේ ද දන්නේ නැ ” මම අම්මාට ලඟට කිව්වු විය.

“ මොකද අම්මේ මද්දු අයියාගෙ ගැණි අර මිණි මස් කාල වගේ තොල් රතු කර ගෙන ” දැස් වටේටත් ඒවාගෙ ඒවා ගාගෙන.

“ එහෙම තමයි යකෝ ” නගරේ ලොකු පටුළුවල ළමයි උඹ පැහිවීවිකම් කථා නොකර ඉඳහං අම්මා මගේ කනට කථා කොට කීවේ නගරේ ලොකු පටුළුක එකියක නැන්දම්මා වී ඔර්වට නගා ගත් ආඩම්බරකමිනි. අම්මා කෙසේ වෙතත් ලොකු අයිියාගේ ගැණිට වඩා මද්දු අයිියාගේ ගැණිට ගරු සරු කළේ ය. ලොකු අයිියාත් ගැණිත් එදා රැ අපේ ගෙදර නැවතුනා ය. උන්දෙන්නා ඉස්සර වීදිනට ම නැවතුනේ ඇතුල් කාමරයේ ය. මම හිටියේ ඒ කාමරයට අල්ලපු කාමරයේ ය. ලොකු අයිියාත් උන්දැනේ ගැණිගෙන් කටුකුටු කටුටත් යාන්තම් මට ඇසුනි. ඒ මද්දු අයිියාගේ මහුල් තුලාව ගැන ය.

“ ඔය ගැණි ඉස්සර කාරෙකක් තියන මිනිගෙක් එක්ක යාළු වෙලා හිටිය. ඒ කාරෙකෙ එහෙ මෙහෙ ගියා ” ඊට පස්සෙ ඒ මිනිසා මේ ගැණිට ගැලපෙන්න නැ කියලා අත ඇරදාලා.

ගැණිත් නිකං ඉඳලා නැ ආයෙත් තට මිනිගෙක් දැළේ දාගෙන ඒ මිනිගත් එක්කත් එහෙ මෙහෙ යනවා. අපේ කළු මාමාගෙ මලය දැකලා තියනවා මං මේ මහලගැන කිව්වම මලය තමයි මට කිව්වේ. ඉතින් එක මිනිගෙක්වත් දැටෙන දාගන්න බැරුව ඉන්නකොට තමයි ඔය ගැණි ඔයාගෙ මළුලි ඉන්න ටවුමේ රස්සාවට ඇවිල්ලා තියෙන්නෙ. ඉතින්, මලය අනේ පව්, පොත්තෙ සුදට රැවටුනා. අයිියාගෙ ගැණි කීවා මට ඇසුනි.

අපේ මලයත් උපාසකයෙක් නෙමේ. උත් ඉස්කෝලෙ යන කාලේ මේ පාර කෙලවරේ තියන ගෙදර ඥානක්කාගේ පොඩි කෙලි එක්ක

සුවච්චයක් තිබිබා. දවසක් ඥාණක්කා අම්මට මේ කථාව කියලා යන්නං ගොඩින් බේරගත්තා. ඊට පස්සෙ අර ටවුමේ ඉංග්‍රීසි පන්තියේ කෙල්ලෙක් එක්කත් යාළු වෙලා හිටියා. ඒකින් එව්වර හොඳ එකියක් නෙමේ. ඒකට ළමයෙකුත් හම්බවෙන්න හිටිය. අත්තිමට හොර දොස්තරයෙකුට තියලා ඒකත් වහං කොර ගෙන තියනවා. මට මේවා ආරංචි උනා. ඒත් මොනවා කරන්නද අත්තිමට මේ වගේ එකියක් හරි ගෙනාපු එක ලොකු දෙයක්.

මම හොර පුයා එගේ සියල්ල අයා සිටියෙමි. දැන් මම සිතපු ඊවා හරිය. ඒත් ඉතින් කම් නැත. ඒ ගැණි දැන් මගේ පොඩි නැනා ය. ලොකු අයිියලා දවස් දෙකක් ඉඳ ආපසු යන්නට ගියේ ය. මද්දු අයිියලාටත් ගැණිත් ඉඳහිට අම්මාට උදව් කලා ය.

මද්දු අයිියා ගැණි ගෙනාටට පසු පුංචි බාජපාත් එක්ක සිකුරාදා තට්ට වැඩ ඇර ආ පසුව ආයත් කැළේ වැදෙන්නට පටන් ගත්තේ ය. ඒ උගේ ගැණි කැලෑ මස්වලට ඇති පෙරේතකම් නිසා යැයි මට සිතේ. මොකද දවසක් මද්දු අයිියා.

“ අම්මේ අරයත් කැමතියි අවත් මස් කැල්ලක් කන්න ” අම්මාට කීවා ය.

නොදකිත් කාලාන්තිසා, ආයෙත් පටන් ගත්තා ජනපරා වැඩේ. තොපි දකම් පාසලේ ලොකු හාමුදුරුවන් ළඟට අපි යැව්වේ මේ පාපතර වැඩේ බලන්න ද බොල, අම්මා මද්දු අයිියාට බැණ වැදුණා ය. ඒත් අම්මාගේ පොඩි ලේලිය වචනයක් වත් අම්මාට කීවේ නැත.

“ අපි අම්මේ දහම් පාසල ගියේ බුදු බණ ඉගෙන ගන්නැ ” මද්දු අයියා ඇහට නොදැනි කියා හිතැහෙයි.

පුංචි බාප්පාත් මේකට හටුල් නිසා මද්දු අයියාගේ පරිස්සම ගැන පරහස් නැත. හැමදාම වල් උරෙකු පොඩි ගෝන පැටියෙකු එගෙමත් දවසක කුච් මීමෙකු තඩිගතගෙන එන්නට මහ කැලේ ඕනෑ තරම් සත්තු ඇත. කොතරම් මස් අපේ ගෙදර කුස්සියේ ඉව්වත් ඊවා පිළියෙල කළේ නැත. ඊවා සුද්ද බුද්ද කර තුනපන දමා ඇතිලිය පිටින් ම අපේ ගෙදර ගෙන එන්නේ පුංචි අම්මා ය. නැත්නම් මද්දු අයියා ය. ඊට පස්සේ අම්මා මද්දු අයියාට බැන බැන ඇතිලිය ම හිත්දර දායි. මොනවා උනත්, මස් කොද්දට රස බලන්නේ ඉස්සෙල්ලාම මම ය. ඊ අම්මා ලුණු ඇමුල් බලන්නටත් මස් හොඳි කවේ තියන්නේ නැති නිසා ය. ඊක කරන්නේ මමය. එදාට අම්මා කන්නේ තනිවම ය. ඔය පිළි ගඳ එතකොට කන්න බෑ.

“ මද්දු එක්කෝ උම කාල ඉවර වෙලා අව් වීකක් දාලා ඔය තඩිමයි , අර ඇතිලියයි, වතුරට අල්ලලා දාපං ” ඊත් ඊක කරන්නේ මද්දු අයියාගේ ගැණිය. අම්මා කිසි වීවෙකත් මද්දු අයියාගේ ගැණිට වැඩ කීව්වේ නැත. හිලා ඊක වැඩක් හිතලා මීය නැත්තං අම්මාට උදව් උනා මීය ඊකට අම්මා වැඩ පවරා නැත.

මද්දු අයියාගේ ගැණිට මෙයෙක් බඩට ආවේ ය. ඉතින් මද්දු අයියා ඊකට අපේ ගෙදර තියා ඉඩ ලැබෙන හැම රැට පුංචි බාප්පා! එක්ක කැලේ වැදුනේ ය. දවසක් රැ දෙගොඩ හරියක් වෙනකං පුංචි බාප්පාත් මද්දු අයියාත් ගෙදර ආවේ නැත. අපේ ගෙදර ඕක්කොම කොදට ම බය විය. සෙනසුරාදා සත්තං එතැනිං මේතැනිං එලිය වැටෙන ජාමේ පුංචි බාප්පාත්, මද්දු අයියාත් හාටියක් එල්ලා ගෙන අපේ ගෙදර ආවේ ය.

“ මොකද මේ මලකුණ මෙහාට උස්සාගෙන ආවේ ” අම්මා කැනැස්සුවා ය.

“ අඳ අපේ ගැණි අක්කෙ අම්මලා බලල එන්න හියා කෙලින් එක්ක ” පුංචි බාප්පා නාමුදරුවන්ට කරා කොරන විදිහට කීවේ ය. අම්මා හිතඬ විය.

“ අක්කෙ මං උයනකං ” නැතුව මං උයයි කියලා හිතුවද? අම්මා අතක බලාගෙන කීවා ය. මාමා අහියක හිනාවක් නහා ඉනේ තියාගෙන උල් පිහියක් අතට අරගෙන පිළිකන්නෙන් ඇතට ගෙන ගොස් තණකොල්ලේ හාවී දිගා කරගත්තා ය.

ඊසේ මහ කාලකන්නි දවසක් මද්දු අයියා කීවා ය. උමට කොහොමත් කාලකන්නියෝ තමයි. අම්මා බැන බැන මලකුණ තිබෙන

තැනට ගියා ය. මාත් මද්ද අයියාත්, පුට් බාජලාත්, මද්ද අයියාගේ ගැණිත් දැන් ඉන්නේ නාරි කපන තැන යට්ට හිටගන්නා ය.

“ බඩ දරු එකියක් ” අම්මා කීවා ය. මද්ද අයියාගේ ගැණිගෙ බඩේ හිටි දරුවාටත් එතකොට පස් මසක් ගෙවී තිබුණි.

පුට් බාජලා නාරිගේ බඩ හරහා උල් පිහියක් හරහට ඇද්දා ය. යන්තමින් හම ඉරි ගියේ ය. ආයත් බාජලා පිහියෙන් එක පාරක් ඇද්දා ය.

මේකි වෙඩි පාර වැදිලි පුළුම වීදහට කැහැනුවේ හරියට දරුවෙක් නැතිව අම්මා අඩනවා වගේ. ඉස්සල වෙඩිල්ල වැදිලා මේකි වැටුනා මම ළඟ ගියාට පස්සෙ මේකි අත් දෙක උස්සගෙන කැහැනුවා. මම ඊළඟ වෙඩිල්ලත් ඊ එක්කම ඔර්ටට තිබ්බා මද්ද අයියා කීවේ හරි වීර ක්‍රියාවක් කළ මහා වීරවරයෙක් මෙනි.

බාජලාගේ පිහි පාරින් බඩ නාරිගේ බඩ පැලි තිබුණි. බඩේ බොකු අයින් කරන්නට බාජලා අත දමා එලිය ඇද්දා ය. ආවේ පුට් ම පුට් නා පැටියෙකි. බාජලා වීගහට පිහියක් අතහැර දමා නැගිටිවාය. මද්ද අයියාගේ ඇස්වල කඳුරු පිරී ඇත.

“ තොපිට ගෙන ගන්නවා යකෝ මේ කරපු වැඩේට ” අම්මා ඉකි ගසමින් කීවා ය.

මුළු ගෙදර අන්ධකාර විය.

හලෝ හලෝ

“ ඉලෙක්ට්‍රිසිටි බෝඩි එකද මොකද ලයිට් ගියේ ” “ සමාවෙන්න සර් ” බොරැල්ලෙ ප්‍රාන්ස්පෝමරේ කැඩිලා

රූප නැති රූපවාහිනියේ ස්ටීටය මම නිවා දමා කුහන් සැටියේ ඉඳගතිමි. කැරකෙන්නේ නැති යන්නතට මට පෙනෙන සුදු සුළං පෙත්ත දිනා බලා ගෙන මා සිතුවේ ඒකවාටේ ඉතුරු වීකට මොකක් වෙන්න ඇති දැයි කියලා ය.

ඒත් කොන්ක්‍රීට් ටනන්තරයේ ඉඳගෙන මට ගම්මැද්දක් ගැන හිතෙන් ටත් මොනවාටත් නිතන්නට බැරිය. මම අත ගා ගා ගණ අඳුරේ ම ගොස් ඇදේ වැතුරුනෙමි.

- නිමි -

ISBN 955-98068 - 0 - 7

© කර්තෘ ප්‍රකාශනයකි.

ඩබ්. එම්. මහේන්ද්‍ර බී. බී. විජේකෝන්
බෝයවලාන,
කැප්ටිව්වලාන
අලව්ව
දුරකථනය : 071-241953

මුද්‍රණය
ඇඩ් ඇඩ්ස්
272/5, ඉසුරු පෙදෙස,
හයිලෙවල් පාර,
මහරගම

මිල රු. 100/-

